

Na osnovu člana 57. stav 1. tačka 2. Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS", br. 88/2017, 27/2018 - dr. zakon, 10/2019, 27/2018 - dr. zakon, 6/2020 i 129/2021), Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju ("Sl. glasnik RS", br. 55/2013, 101/2017, 10/2019, 27/2018 - dr. zakon i 129/2021), nakon razmatranja predloga programa na sednici Nastavničkog veća, Učeničkog parlamenta i Saveta roditelja, Školski odbor je na sednici održanoj dana 15.9.2023. godine doneo:

ŠKOLSKI PROGRAM

**Za I, II, III, IV, V, VI, VII i VIII razred
za školsku 2023/2024. godinu**

U Janošiku,

15.9.2023.

Del. broj: 151

Ondrej Urban

VD direktora

Jaroslav Halabrin

Predsednik Školskog odbora

SEPTEMBAR 2023

Sadržaj:

1. UVOD	3
2. STRUKTURA ŠKOLSKOG PROGRAMA	6
3. NASTAVNI PLANOVI I PROGRAMI	8
4. PROGRAMI DOPUNSKOG, DODATNOG I PRIPREMNOG RADA	12
5. INKLUZIVNO OBRAZOVANJE	13
6. PROGRAM ZAŠTITE OD DISKRIMINACIJE, NASILJA, ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA, PROGRAM PREVENCIJE TRGOVINE LJUDIMA I PROGRAMI PREVENCIJE DRUGIH OBLIKA RIZIČNOG PONAŠANJA	13
7. PROGRAM KULTURNIH AKTIVNOSTI ŠKOLE	14
8. PROGRAM SLOBODNIH AKTIVNOSTI	16
9. PROGRAM DRUŠTVENIH AKTIVNOSTI UČENIKA	18
10. PROGRAM RADA ODELJENJSKOG STAREŠINE	19
11. PROGRAM IZLETA, EKSKURZIJA I NASTAVE U PRIRODI	20
12. PROGRAM ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE, BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU	20
13. PROGRAM ZDRAVSTVENE ZAŠTITE, PREVENCIJE I PROGRAM RAZVIJANJA ZDRAVIH STILOVA ŽIVOTA	21
14. PROGRAM ŠKOLSKOG SPORTA	21
15. PROGRAM PROFESIONALNE ORIJENTACIJE	21
16. PROGRAM SARADNJE SA DRUŠTVENOM SREDINOM	22
17. PROGRAM SARADNJE SA PORODICOM	22
18. PRAĆENJE I VREDNOVANJE REALIZACIJE ŠKOLSKOG PROGRAMA I VASPITNO-OBRAZOVNOG RADA	23

1. UVOD**1.1. Polazne osnove, načela i ciljevi**

Osnove za izradu programa čine: Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja vaspitanja ("Sl. glasnik RS", br. 88/2017, 27/2018 - dr. zakoni i 10/2019 i i 6/2020 i 129/2021), Zakon o osnovnom obrazovanju i vaspitanju ("Sl. glasnik RS", br. 55/2013, 101/2017, 27/2018 - dr. zakon i 10/2019 i dr. zakon i 129/2021), Pravilnik o planu nastave i učenja zaprvi ciklus osnovnog obrazovanja i vaspitanja i programu nastave i učenja za prvi razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja (Službeni glasnik RS, Prosvetni glasnik br. 10/2017), Pravilnik o nastavnom planu za drugi ciklus osnovnog obrazovanja i vaspitanja i na stavnom programu za peti razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja (Službeni glasnik RS, Prosvetni glasnik, br. 6/2007, 2/2010, 7/2010 dr. pravilnik, 3/2011- dr. pravilnik, 1/2013, 4/2013, 11/20016, 6/2017. i 8/2017), Pravinik o izmeni Pravilnika o nastavnom planu za drugi ciklus osnovnog obrazovanja i vaspitanja i nastavnom programu za peti razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja (Službeni glasnik RS Prosvetni glasnik br. 8/2017), Pravilnik o izmenama i dopuni Pravilnika o nastavnom programu za šesti razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja (Službeni glasnik RS, Prosvetni glasnik br. 3/2019). Školski program izrađen je za period od tri godine, tj. od školske 2023/21. do školske 2024/2024 s time što će svake školske godine biti po potrebi donošen aneks tj. izmene i dodaci Školskom programu u vidu Aneksa školskog programa. Školskim programom obezbeđuje se ostvarivanje nastavnih planova i programa i potreba učenika i roditelja, škole i jedinice lokalne samouprave. Školski program izrađen je u skladu sa Zakonom. Školski program je dokument na osnovu kojeg se ostvaruje razvojni plan i ukupan obrazovno-vaspiti rad u školi i kao takac predstavlja osnovu na kojoj svaki nastavnik i stručni saradnik planira i realizuje svoj rad. Školski program omogućava orijentaciju učenika i roditelja, odnosno staratelja u izboru škole, praćenje kvaliteta obrazovno-vaspiti procesa i njegovih rezultata, kao i procenu individualnog rada i napredovanja svakog učenika. Školski program se donosi na osnovu nastavnog plana i programa u skladu sa Zakonom. Pojedini delovi školskog programa inoviraju se u toku njegovog ostvarivanja. Škola objavljuje školski program u skladu sa Zakonom i opštim aktom škole.

NAČELA IZRADE ŠKOLSKOG PROGRAMA

- 1) usmerenosti na procese i ishode učenja;
- 2) zasnovanosti na standardima, uz sistematsko praćenje i procenjivanje kvaliteta programa;
- 3) uvažavanja uzrasnih karakteristika u procesu sticanja znanja i veština, formiranja stavova i usvajanja vrednosti kod učenika;
- 4) horizontalne i vertikalne povezanosti u okviru predmeta i između različitih nastavnih predmeta;
- 5) poštovanja individualnih razlika među učenicima u pogledu načina učenja i brzine napredovanja, kao i mogućnosti ličnog izbora u slobodnim aktivnostima;
- 6) zasnovanosti na participativnim, kooperativnim, aktivnim i iskustvenim metodama nastave i učenja;
- 7) uvažavanja iskustva, učenja i znanja koja učenici stiču van škole i njihovo povezivanje sa sadržajima nastave;
- 8) razvijanja pozitivnog odnosa učenika prema školi i učenju, kao i podsticanja učenikovog interesovanja za učenje i obrazovanje u toku celog života;
- 9) korišćenja pozitivne povratne informacije, pohvale i nagrade kao sredstva za motivisanje učenika

Školski program baziran je na sledećim dokumentima:

- Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja
- Zakon o osnovnom obrazovanju i vaspitanju
- Nastavni plan za prvi, drugi, treći i četvrti razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja
- Nastavni program obrazovanja i vaspitanja za prvi i drugi razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja
- Nastavni program obrazovanja i vaspitanja za treći razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja
- Nastavni program obrazovanja i vaspitanja za četvrti razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja
- Nastavni plan za drugi ciklus osnovnog obrazovanja i vaspitanja
- Nastavni program za peti razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja
- Nastavni program za šesti razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja
- Nastavni program za sedmi razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja
- Nastavni program za osmi razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja

- Rezultati izvršenog samovrednovanja

SVRHA PROGRAMA OBRAZOVANJA

- Kvalitetno obrazovanje i vaspitanje, koje omogućava sticanje jezičke, matematičke, naučne, umetničke, kulturne, zdravstvene, ekološke i informatičke pismenosti, neophodne za život u savremenom i složenom društvu.
- Razvijanje znanja, veština, stavova i vrednosti koje osposobljavaju učenika da uspešno zadovoljava sopstvene potrebe i interese, razvija sopstvenu ličnost i potencijale, poštuje druge osobe i njihov identitet, potrebe i interese, uz aktivno i odgovorno učešće u ekonomskom, društvenom i kulturnom životu i doprinosi demokratskom, ekonomskom i kulturnom razvoju društva.

CILJEVI I ZADACI

- Sticanje znanja o jeziku, književnosti i medijima relevantnim za buduće obrazovanje i profesionalni razvoj;
- Osposobljavanje učenika da koristi standardni maternji jezik, efikasno komunicira u usmenom i pisanom obliku u različite svrhe;
- Osposobljavanje učenika da komuniciraju u usmenom i pisanom obliku na teme iz svakodnevnog života na stranom jeziku;
- Razvijanje svesti o značaju višejezičnosti u savremenoj višekulturnoj zajednici;
- Razumevanje povezanosti različitih naučnih disciplina;
- Razumevanje i snalaženje u sadašnjosti i povezanosti društvenih pojava i procesa u prostoru i vremenu (srbija, evropa, svet);
- Prihvatanje i uvažavanje drugog/druge bez obzira na nacionalnu, versku, rodnu i druge razlike;
- Razumevanje pojava, procesa i odnosa u prirodi na osnovu znanja fizičkih, hemijskih i bioloških zakona, modela i teorija;
- Pravilno formiranje matematičkih pojmova i sticanje osnovnih matematičkih znanja i veština;
- Sticanje sposobnosti za uočavanje, formulisanje, analiziranje i rešavanje problema;
- Ovladavanje informaciono-komunikacionim tehnologijama;
- Razvijanje veština i tehnika umetničkog izražavanja;
- Poznavanje različitih tehnika, stilova i medija umetničkog izražavanja;
- Poznavanje vrednosti sopstvenog kulturnog nasleđa i povezanosti sa drugim kulturama i tradicijama;
- Razvijanje odgovornog odnosa prema sopstvenom zdravlju i zdravlju drugih.

NAČIN OSTVARIVANJA PROGRAMA

Program se ostvaruje primenom različitih metoda i oblika rada, u skladu sa sadržajima. Prilikom planiranja i izbora načina rada prednost se, kada je to moguće, daje metodama koje stavljaju naglasak na aktivnosti učenika, čime se omogućava sticanje viših nivoa znanja, razvoj kognitivnih i drugih veština i sposobnosti.

Smisljeno učenje

Karakteristike

- Selekcija onoga što je bitno, razumevanje i povezivanje sa postojećim znanjem

Aktivnosti nastavnika

- Utvrđivanje prethodnih znanja i iskustava koja učenici imaju o gradivu koje treba da uče
- Povezivanje novih znanja sa životnim iskustvima, sa prethodnim znanjima iz datog predmeta, sa znanjima iz drugih predmeta
- Problemsko izlaganje sadržaja (odgovaranje na pitanja, rešavanje problema)
- Podsticanje učenika da postavljaju pitanja čim im nešto nije jasno
- Izlaganje prvo opšteg konteksta, ključne teze, ideje, a tek zatim perifernih pojmova i informacija
- Precizno i tačno definisanje pojmova, sa nužnim naglašavanjem sličnosti i razlika među dodirnim pojmovima
- Objašnjavanje neke nove reči i novog pojma preko onih za koje smo proverili da ih učenik zna
- Korišćenje različitih tehnika da se dođe do istog rezultata, izlaganje gradiva na više različitih načina
- Prezentovanje istog sadržaja iz više različitih perspektiva, uglova
- Vežbanje učenika u razlikovanju činjenica od hipoteza i interpretacija...

Aktivnosti učenika

- Postavljanje pitanja
- Traženje informacija i objašnjenja

- Povezivanje novog sa već postojećim znanjem
- Izvođenje zaključaka

Praktično učenje

Karakteristike

- Praktično mehaničko učenje - učenje praktičnih motoričkih veština koje se moraju strogo naučiti, kao što su: rukovanje raznim tehničkim uređajima, vožnja bicikla, kako se pokreće program računara, kako se drži olovka...
- Praktično smisaono učenje - učenje složenih praktičnih veština uz razumevanje njihovog smisla: učenje tehnika crtanja i slikanja, sviranja na muzičkim instrumentima ...

Aktivnosti nastavnika

Praktično mehaničko učenje

- Davanje uputstva o onome što treba naučiti,
- Osiguravanje sredstva čije rukovanje treba naučiti,
- Davanje obrasca veštine koja se uči,
- Izvođenje aktivnost pred učenicima,
- Vršenje nadzora nad praktičnim radom učenika i korigovanje ga kada je to potrebno...

Praktično smisaono učenje

- Organizovanje procesa učenja
- Priprema uslova za takvo učenje,
- Demonstracija kako se izvode praktične aktivnosti,
- Praćenje i kontrola toka učenja...

Aktivnosti učenika

Praktično mehaničko učenje

- Praktikovanje (praktično izvođenje) veštine koja se uči,
- Ponavljanje delatnosti uz eventualno korigovanje grešaka,
- Tehničko usavršavanje veštine...

Praktično smisaono učenje

- razumevanje smisla praktičnih radnji (postupaka) koji se uče,
- praktično izvođenje,
- tehničko usavršavanje naučenog,
- povećavanje tačnosti, brzine i preciznosti izvođenja postupaka koji se uči....
- Sticanje umenja (kako se nešto radi), naspram znanja.

Receptivno učenje

Karakteristike

- Usvajanje znanja ili umenja koja su propisana;
- Primanje gotovih znanja, prezentovanih verbalno, koja je potrebno s razumevanjem usvojiti;
- Najveći deo školskog sadržaja usvaja se kroz receptivno učenje;
- Receptivnim učenjem mogu se primati postojeća znanja, ali se ne mogu kreirati nova.

Aktivnosti nastavnika

- Prezentovanje znanja

Aktivnosti učenika

- Učenik ne dolazi samostalno do znanja, ne otkriva ih, nego ih dobija i usvaja;
- Memorisanje sadržaja.

Učenje putem otkrića

Karakteristike

- Samostalno dolaženje do saznanja
- Sticanje nekih umenja, veština, a ne sticanje određene sume znanja

Aktivnosti nastavnika

- Prilagođavanje zadatka sposobnostima učenika
- Određivanje potrebnog materijala
- Izbor pristupa u rešavanju problema
- Vođenje procesa rešavanja
- Postavljanje pitanja, diskutovanje sa učenicima
- Praćenje aktivnosti učenika

Aktivnosti učenika

- Uočavanje, definisanje i preciziranje problema
- Samostalno prikupljanje i analiziranje činjenica koje su potrebne za rešenja
- Davanje ideja za rešavanje problema

Konvergentno (logičko) učenje

Karakteristike

-Zasniva se na rigoroznim pravilima logičkog mišljenja, npr. algoritam za rešavanje nekih matematičkih zadataka

Divergentno (stvaralačko) učenje

Karakteristike

- Podrazumeva stvaranje što većeg broja ideja, originalnih, kreativnih...
- Fleksibilnost mišljenja
- Otkrivanje alternativnih načina rešavanja jednog istog problema, npr. Pisanje slobodnog sastava.
- Ciljevi ove metode učenja jesu podsticanje inicijativnosti i samostalnosti, negovanje stvaralaštva (tj. sposobnosti za pronalaženje vlastitih i originalnih rešenja).

Aktivnosti nastavnika

- Stvaranje uslova za stvaralaštvo
- Podsticanje klime opuštenosti-Uvažavanje svih ideja

Aktivnosti učenika

- Produkovanje velikog broja ideja
- Pronalaženje originalnih, neuobičajenih i ne čestih rešenja
- Fleksibilnost u mišljenju

Interaktivno (kooperativno) učenje

Karakteristike

- Kooperativno učenje nastavnik-učenik i kooperativno učenje u grupama učenika
- Motivisanje učenika za rad i učenje;
- Aktivno učešće učenika u radu;
- Približavanje učenicima apstraktnih pojmova;
- Razvijanje osećaja pripadnosti, prihvaćenosti, osećaja obaveza i odgovornosti;
- Sposobnost povezivanja i primene prethodnih znanja

Aktivnosti nastavnika

- Pripremanje didaktičkih sredstava,
- Planiranje toka časa,
- Stvaranje problemske situacije;
- Organizovanje;
- Partnerski odnosu rešavanju problema

Aktivnosti učenika

- Rešavanje problemske situacije,
- Izvođenje praktičnih i intelektualnih radnji

Ocenjivanje

Ocenjivanje učenika zavisi od predmeta i uzrasta učenika.

Ocenjuje se:

- Veština izražavanja i saopštavanja
- Razumevanje, povezivanje, primena i vrednovanje naučenih postupaka i procedura
- Rad sa podacima i rad na različitim vrstama tekstova
- Umetničko izražavanje i razumevanje umetničkih dela
- Motoričke veštine, rukovanje priborom, alatom i tehnologijama i izvođenje radnih zadataka
- Praktično izvođenje onoga što je učeno, i provera razumevanja izvedenog
- Inicijativnost, samostalnost u radu
- Kreativnost, stepen originalnosti procesa rešavanja

Učenici se ocenjuju putem:

- Usmene provere postignuća
- Pismene provere postignuća
- Praktičnog rada
- Ocenjivanja aktivnosti učenika i rezultata njegovog rada, u koje spadaju:
 - izlaganje i predstavljanje (izložba radova, rezultati istraživanja, modeli, crteži, poster, dizajnerska rešenja i dr.)
 - učešće u debati i diskusiji
 - pisanje eseja-pisanje domaćih zadataka
 - učešće u različitim oblicima grupnog rada
 - rad na projektima
 - zbirka odabranih učenikovih produkata rada-portfolio

1.2. USLOVI RADA ŠKOLE

Osnovna škola «T. G. Masarik» u Janošiku organizovana je kao samostalna ustanova. U zgradi u njenom sastavu se nalazi i odeljenje za predškolsko vaspitanje i obrazovanje PU „Poletarac“ Alibunar. Sedište škole je u Janošiku, ul. E.Kardelja 59. Osnovna škola nalazi se u samom centru sela Janošik koje ima oko 1000 stanovnika. Školski prostor u potpunosti zadovoljava potrebe i ispunjava uslove pravilnika o normativima prostora, opreme i nastavnih sredstava za osnovnu školu (Sl. gl. br. 4/90). Ukupna površina školskog prostora je 5402 kvadratna metra što iznosi više od 40 kvadratnih metara po učeniku. Na tom prostoru nalaze se dve zgrade i to: stara školska zgrada od 540 kvadratnih metara, nova školska zgrada sa fiskulturnom salom i rukometnim terenom (asfaltiran), jama za skok u dalj i travnata površina. Stara školska zgrada sagrađena je 1964. godine i dosta je dobro očuvana a nova školska zgrada sagrađena je 1971. godine i montažnog je tipa. Svi parketi u učionicama i fiskulturnoj sali su lakirani u augustu 2016. a sve je finansirano sopstvenim sredstvima uz finansijsku pomoć mesne zajednice u Janošiku i Opštine Alibunar. Početkom 2012. godine je obavljena rekonstrukcija mokrog čvora u zgradi fiskulturne sale i odradjen je njen priključak na mesnu kanalizaciju. U jesen 2012. obavljena je rekonstrukcija krova školske zgrade i njen priključak na mesnu kanalizacionu mrežu. U toku 2013. i 2014. obavljena je kompletna zamena prozora i vrata (ona od drveta zamenjena onima od PVC-a) što je finansirano od donacija iz Slovačke republike. Nastava će se izvoditi u pet učionica klasičnog tipa odnosno učionica opšte namene i u dva kabineta (informatički i za tehničko obrazovanje). Pored toga, nastava fizičkog vaspitanja i izabranog sporta će se još organizovati u fiskulturnoj sali. U odnosu na normative, škola u potpunosti ispunjava uslove. Dana 16.3.2023. u celoj državi je proglašena epidemija virusa KOVID 19 i školske 2019/2020, 2020/2021 i 2021/2023. školske godine celokupan obrazovno-vaspitni rad škole bio je uređen propisima, preporukama, smernicama i uputstvima iz Ministarstva prosvete, iz Školske uprave Zrenjanin i Nacionalnog saveta Slovaka. Ove školske godine, obrazovno-vaspitni rad se odvija uz neposredan nastavni rad i uređen je propisima, preporukama, smernicama i uputstvima iz Ministarstva prosvete, Školske uprave Zrenjanin i Nacionalnog saveta Slovaka.

Tabela: Prostorni uslovi rada

Zgrada	Prostor	Namena
1. Centralna školska zgrada	5 učionica opšte namene, kabinet za informatiku, zbornica, biblioteka sa čitaonicom, kancelarija direktora i pedagoga, sanitarni čvor	Nastava svih predmeta razredne i predmetne nastave - osim nastave fizičkog vaspitanja i tehničkog obrazovanja. Knjižni fond škole, uprava i administracija, pedagoško-savetodavni rad
2. Zgrada sa fiskulturnom salom	Fiskulturna sala, kabinet za tehničko obrazovanje, sala za užinu, arhiva, učionica PU Poletarac, dva sanitarna čvora (letnji i zimski)	Nastava fizičkog vaspitanja i tehničkog obrazovanja. Ishrana učenika, Sportske aktivnosti.
3. Tereni za sport i zelene površine	Kombinovani teren (rukometni, košarkaški i za mali fudbal), pesak za skok u dalj, teren za odbojku na travi, park za igru.	Sportske aktivnosti i nastava fizičkog vaspitanja. Igra.

2.2.1. Školski prostor

Ukupna površina školskog prostora iznosi 5421 kvadratna metra o čega je:

Površina školske zgrade	1510 m ²
Površina dvorišta	3106 m ²
Površina sportskog objekta	805 m ²
	= 5421 m ²
Ukupna zelena površina	2301 m ²

Površina školskog prostora u potpunosti ispunjava uslove.

2.2.2 Školske zgrade

Prostor	Namena	Ukupna kvadratura
Učionice	5 opšte namene (4x58m ² , ali je jedna od njih pregrađena i tako podeljena na dve manje, dakle 2x29m ²) 1 informatički kabinet (66m ²)	298 m ²
Školska radionica	Tehničko obrazovanje	63 m ²
Sala za fiz. vaspitanje	Fizičko vaspitanje i sport	339 m ²
Biblioteka sa čitaonicom	Knjižni fond	18 m ²
Školska kuhinja i trpezarija	Ishrana učenika i nastavnika	58 m ²
Predškolska ustanova	Jedna učionica namenjena potrebama PU „Poletarac“	55 m ²
Uprava škole	1 kancelarija direktora i pedagoga 1 zbornica	62 m ²
Ostalo	Hol, hodnici, sanit. čvorovi, arhiva, ostava	523 m ²

Za realizaciju obrazovno-vaspitnih zadataka biće korišćeni pretežno objekti škole i to: učionice, radionica za TO, fiskulturna sala, fudbalski-rukometni-košarkaški teren, biblioteka za rad sekcija. Pored toga biće još korišćeni mesni Dom kulture (za kulturne manifestacije i priredbe), fudbalski teren lokalnog fudbalskog kluba, a radne akcije odvijaće se u samoj školi i njenoj okolini.

Održavanje školskih zgrada i celokupnog školskog prostora u proteklom periodu bilo je zadovoljavajuće i bez promena će funkcionisati i u narednoj školskoj godini. Grejanje preko zime je na plin, i smatramo da je to dobro rešenje. Ukoliko količina plina bude zadovoljavajuća, nastava će se bez problema ostvarivati. Ako bude problema sa snabdevanjem gasom, aktiv direktora opštine Alibunar može doneti odluku o režimu nastave sa skraćenim časovima. Škola ne poseduje peći na ugalj, niti prostoriju za smeštaj uglja, kao ni grejalice na el. energiju, pa bi problemi sa snabdevanjem plinom otežali normalno održavanje nastave. Održavanje školskog prostora odnosno zelenih površina je redovno kako bi školski prostor bio prijatan kutak za sve učenike naše škole.

Opremljenost školskim inventarom je zadovoljavajuća. Prošle školske godine je realizovanim projektom iz Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje u svim učionicama stari nameštaj kompletno zamenjen novim nameštajem. Proteklih godina škola je nabavila školskog nameštaja za jednu učionicu i taj nameštaj je deo informatičkog kabineta. Opremljenost škole nastavnim sredstvima iz pojedinih predmeta je zadovoljavajuća a opšta nastavna sredstva sa kojima škola raspolaže u potpunosti zadovoljavaju potrebe u Normativu. I u sledećoj školskoj godini akcenat će još više biti stavljen na primenjivanje novih metoda rada sa učenicima, buđenje interesovanja za savremenu tehnologiju, osvetljavanje njenog značaja u svakodnevnom životu i osposobljavanje učenika za pravilno korišćenje kompjutera. Škola poseduje i dve interaktivne table. Iako još uvek postoje, pre svega finansijske, poteškoće kad je nabavka novih nastavnih sredstava u pitanju, pretpostavljamo da ćemo i u ovakvom stanju uspešno u potpunosti realizovati program predviđen za narednu godinu. U školskoj 2023/2024. planira se, prema finansijskim mogućnostima škole nastaviće se sa obnovom nastavnih sredstava. Uslovi za rad biblioteke i čitaonice dosta su složeni, ali zato možemo reći da škola ima na raspolaganju oko 4270 knjiga (oko 85 po učeniku) od čega 610 u nastavničkoj biblioteci. Ove godine je fond dopunjen lektinom za slovački i srpski jezik od V do VIII razreda. U planu je da i u narednom periodu, u skladu sa našim mogućnostima, dopunjavamo njen fond. Krajem 2012. Godine dobili smo softver – elektronsku biblioteku - uz pomoć koje će učenicima biti lakša pretraga knjiga u naškoj školskoj biblioteci. Nažalost, ovaj posao još uvek nije sproveden u celosti i izdavanje i zavođenje knjiga se još uvek sprovodi ručno. Početkom 2013. smo pomoću donacija došli i do prve tzv. pametne table koja je primenjivana u razrednoj i u predmetnoj nastavi. Učenička biblioteka je u potpunosti snabdevena lektirama kako iz slovačkog tako i iz srpskog jezika, i svaki učenik je u mogućnosti da dobije svoj primerak. Škola je pretplaćena na slovački dečji časopis "Zornička", slovački omladinski časopis "Vzlet", slovački nedeljnik «Hlas ľudu» kao i na list "Prosvetni pregled".

Najvažnija nastavna sredstva

Redni broj	Nastavno sredstvo	Komada
1.	Grafoskop	4
2.	Dijaprojektor	2
3.	Episkop	1

4.	Radiokasetofon	2
5.	Pametna tabla	2
6.	Računar	11
7.	Projektor za element film	2
8.	Videorekorder ili plejer	-
9.	Digitalna kamera	1
10.	Jezička laboratorija	-
11.	Stereo radio prijemnik	-
12.	Radio prijemnik	2
13.	Skener	2
14.	Projektor – Videobeam	2

Saradnja škole sa društvenom sredinom je na zadovoljavajućem nivou. Veliku ulogu ostvaruje lokalni Dom kulture čije aktivnosti većina učenika aktivno prati i učestvuje u njegovoj realizaciji. Najčešće su to kulturno-umetničke manifestacije koje sadrže elemente narodne tradicije. S druge strane, sala Doma kulture je uvek otvorena za školske priredbe i za saradnju sa školskom folklorno-dramskom sekcijom (osim zimi, kada u sali nema grejanja).

Iako je Janošik ekološki čista sredina, puna zelenila, postoji opasnost od njenog zagađenja i izlivanja nafte koja se crpi u okolini. Takođe, veliki broj bušotina nije zaštićen, što predstavlja opasnost po decu. Uloga škole, koja se sastoji u upoznavanju učenika sa ovim činjenicama, biće aktualna i ove školske godine, i ostvarivaće se u okviru redovne nastave i slobodnih aktivnosti. Posebna pažnja posvetiće se sadnji novih sadnica okolini, kao i održavanju školskog dvorista i mesnog parka kako bi se kod učenika izgradili osnovne ekološke navike s ciljem daljeg očuvanja životne sredine.

2. STRUKTURA ŠKOLSKOG PROGRAMA

Školski program sadrži obavezni i izborni deo kao i ostale oblike obrazovno-vaspitnog rada.

Obavezni deo školskog programa sadrži nastavne predmete i sadržaje koji su obavezni za sve učenike od I do VIII razreda.

Izborni deo školskog programa obuhvata izborne nastavne predmete i sadržaje programa po nivoima i vrstama obrazovanja od kojih učenik obavezno bira jedan od više nastavnih predmeta prema svojim sklonostima. Jedan od obaveznih izbornih predmeta jeste verska nastava ili građansko vaspitanje a izabrani predmet zadržava se do kraja ciklusa. Drugi izborni predmet učenici biraju od ponuđenih tri predmeta i izučavaće ga takođe do kraja ciklusa.

- 1) **OBAVEZNI NASTAVNI PREDMETI** - Oblici obrazovno vaspitnog rada kojima se ostvaruju obavezni nastavni predmeti su redovna i dopunska nastava. Redovna nastava obuhvata i nastavu po IOP-u. Dopunski obrazovno vaspitni rad organizuje se za učenike kod kojih se uočavaju teškoće u savladavanju programskih sadržaja, te se zahteva individualizovani, diferencirani pristup, kao i za učenike koji su u dužem periodu izostali sa nastave iz opravdanih razloga, a samostalnim radom ne mogu savladati gradivo.
- 2) **IZBORNI NASTAVNI PREDMETI I SLOBODNE NASTAVNE AKTIVNOSTI** - Roditelji učenika od prvog do osmog razreda, prilikom anketiranja, izjašnjavali su se za drugi strani jezik (V-VIII razred), građansko vaspitanje (I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII razred), veronauku (I, II, III i IV razred). Pri donošenju odluke u vezi sa izbornim predmetima škola se rukovodila materijalno-tehničkim i kadrovskim mogućnostima škole, tj. osposobljenošću nastavnika za predmete koji su ponuđeni od strane Ministarstva, kao i izraženim potrebama učenika i njihovih roditelja. Angažovani nastavnici će sačiniti programe rada sa definisanim ciljevima i operativnim zadacima. Od ove školske godine kao slobodne nastavne aktivnosti uvodimo predmete Domaćinstvo u VII razredu i Vežbanjem do zdravlja u V i VI razredu.
- 3) **VANNASTAVNE AKTIVNOSTI** – Osim časova odeljenjskog starešine, obaveznih fizičkih aktivnosti, i dodatne nastave kao pripreme za takmičenja, postoji i fakultativni deo školskog programa koji

zadovoljava interese učenika u skladu sa mogućnostima škole kao i sadržaje i oblike slobodnih aktivnosti (fakultativni predmeti, sekcije, eskurzije, hor i orkestar, kulturne i druge aktivnosti).

Lista predmeta i aktivnosti

Osnovna škola «T. G. Masarik» Janošik na svojoj listi predmeta imaće sledeće predmete:

1. OBAVEZNI NASTAVNI PREDMETI

1. Srpski jezik kao nematarnji,
2. Slovački jezik (maternji jezik),
3. Engleski jezik (prvi strani jezik),
4. Matematika,
5. Svet oko nas
6. Priroda i društvo
9. Likovna kultura,
10. Muzička kultura,
11. Istorija,
13. Geografija,
14. Biologija
15. Hemija
16. Fizika
17. Fizičko i zdravstveno vaspitanje
18. Informatika i računarstvo
19. Tehnika i tehnologija
20. Projektna nastava
21. Digitalni svet

2. OBAVEZNI IZBORNI I FAKULTATIVNI NASTAVNI PREDMETI

1. Verska nastava ili građansko vaspitanje
2. Nemački jezik (drugi strani jezik)
3. Slobodne nastavne aktivnosti - fakultativno u drugom ciklusu
 - Vežbanjem do zdravlja
 - Domaćinstvo
 - Vrline i vrednosti

3. VANNASTAVNI- OSTALI OBLICI OBRAZOVNO – VASPITNOG RADA

1. Čas odeljenjskog starešine,
2. Eskurzije, izleti i posete
3. Sekcije
4. Vannastavne aktivnosti iz oblasti umetnosti, kulture, sporta, ekologije
5. Kulturno – umetnički programi, ekološke akcije (sakupljanje sekundarnih sirovina i sadnja drveća), preduzetništvo (bazar), humanitarne akcije (prikupljanje priloga za Crveni krst, distrofičare)

3. ZAKONSKI OKVIR I NASTAVNI PLANOVI OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA

1. Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS", br. 88/2017, 27/2018 - dr. zakon, 10/2019, 27/2018 - dr. zakon i i 6/2020 i 129/2021)
2. Zakon o osnovnom obrazovanju i vaspitanju („Sl.gl. RS“br.55/2013, 101/2017,27/2018.i 10/2019.)
3. Pravilnik o opštim osnovama školskog programa („Sl. glasnik RS – Prosvetni glasnik“, br. 5/2004)
4. Pravilnik o ocenjivanju učenika u osnovnom obrazovanju i vaspitanju („Sl. Glasnik RS“, br. 34/2019)
5. Pravilnik o normi časova neposrednog rada sa učenicima nastavnika, stručnih saradnika i vaspitača u osnovnoj školi Sl. glasnik RS – Prosvetni glasnik“, br. 2/92 i 2/2000)
6. Pravilnik o programu rada svih oblika rada stručnih saradnika („Sl. glasnik RS – Prosvetni glasnik“, br. 5/12)
7. Pravilnik o stalnom stručnom usavršavanju i napredovanju u zvanja nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika („Sl. glasnik RS“, br. 81/2017 i 48/2018)
8. Pravilnik o školskom kalendaru za osnovne škole sa sedištem na teritoriji autonomne pokrajine Vojvodine za školsku 2019/2023. godinu (Sl. List AP Vojvodine“, br.25/2019)
9. Pravilnik o planu nastave i učenja za prvi ciklus osnovnog obrazovanja i vaspitanja i programu nastave i učenja za prvi razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik", br. 10/2017, 12/2018, 15/2018, 18/2018, 1/2019 i 2/2020)
10. Pravilnik o dopuni Pravilnika o programu nastave i učenja za drugi razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja („Službeni glasnik RS – Prosvetni glasnik“, broj 5/21)
11. Pravilnik o izmeni Pravilnika o programu nastave i učenja za sedmi razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja („Službeni glasnik RS – Prosvetni glasnik“, broj 5/21)
12. Pravilnik o izmenama Pravilnika o programu nastave i učenja za osmi razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja („Službeni glasnik RS – Prosvetni glasnik“, broj 5/21)10. Pravilnika o nastavnom planu i programu za prvi i drugi razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja („Sl. glasnik RS“- Prosvetni glasnik“, br. 10/04, 20/04, 1/05, 3/06, 15/06, 2/08, 2/10, 7/10, 3/11, 7/11, 1/13, 4/13, 14/13, 5/14, 11/14, 11/16, 6/17 i 12/18);
13. Pravilnik o nastavnom planu za prvi, drugi, treći i četvrti razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja i Nastavnom programu za treći razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja („Sl. glasnik RS“- Prosvetni glasnik“, br. 1/05, 15/06, 2/08, 2/10, 7/10, 7/11, 1/13 i 11/14, 11/16 i 12/18)
14. Pravilnik o nastavnom programu za četvrti razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja („Sl. glasnik RS“- Prosvetni glasnik“, br.3/06, 15/06, 2/08, 3/11, 7/11, 1/13, 11/14, 11/16, 7/17 i 12/18);
15. Pravilnik o nastavnom planu za drugi ciklus osnovnog obrazovanja i vaspitanja i nastavnom programu za peti razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja („Sl. glasnik RS“- Prosvetni glasnik“, br. 6/07, 2/10, 3/11, 1/13, 4/13, 11/16, 6/17, 8/17, 9/17, 12/18 i 15/18 dr. pravilnik);
16. Pravilnik o dopunama pravilnika o planu nastave i učenja za peti i šesti razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja i programu nastave i učenja za peti i šesti razred osnovnog obrazovanja („Sl. Glasnik RS“ br. 88/17, 27/18 dr. Zakoni i 10/19)
17. Pravilnik o programu nastave i učenja za sedmi razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja (Sl. Glasnik RS – Prosvetni pregled“ br. 5/19)
18. Pravilnik o izmenama i dopuni pravilnika o nastavnom programu za sedmi razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja („Sl. glasnik RS“ br.88/17, 27/18 dr. zakoni i 10/19);
19. Pravilnik o nastavnom planu i programu osnovnog obrazovanja i vaspitanja za osmi razred („Sl. glasnik RS“ - Prosvetni glasnik“, br. 2/10, 3/11, 8/13, 5/14, 11/16, 11/16-dr. propis i 7/17);
20. Pravilnika o izmenama i dopuni pravilnika o nastavnom programu za osmi razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja („Sl. Glasnik RS – Prosvetni pregled“ br. 10/19)
21. Pravilnik o ocenjivanju učenika u osnovnom obrazovanju i vaspitanju („Sl.glasnik R.Srbije“. 82/2015.
22. Pravilnik o izmenama i dopunama pravilnika o diplomama za izuzetan uspeh učenika u srednjoj školi („Sl.glasnik R.Srbije“,37/93...43/2015)
23. Pravilnik o pedagoškoj normi svih oblika obrazovno-vaspitanog rada nastavnika i stručnih saradnika u srednjoj školi “Sl.Glasnik R.SrbijeProsvetni Glasnik“, br.1/92, 23/97 i 2/2000.
24. Pravilnik o upisu učenika u srednju školu (“Sl.Glasnik R.S.“br. 23/2018. i 30/2019.
25. Pravilnik o dozvoli za rad nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika (“Sl.Glasnik R.S. RS Prosvetni Glasnik“, br. 48/2016.
26. Pravilnik o stručno pedagoškom nadzoru (“Sl.Glasnik R.S. “ br. 19/2007. i 34/2012.
27. Pravilnik o programu obuke za pedagoškog asistenta „Sl.Glasnik RS Prosvetni Glasnik“, br.11/2010.
28. Pravilnik o standardima kvaliteta rada ustanove (“Sl.Glasnik R.S. RS“, br.14/2018.
29. Pravilnik o protokolu postupanja u ustanovi u odgovoru na nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje “Sl.Glasnik R.S. RS“, br. 46/2019.

30. Pravilnik o vrednovanju kvaliteta rada ustanove ("Sl.Glasnik R.S. Prosvetni Glasnik", br. 10/2019.)
31. Pravilnik o nastavnom planu i programu stručnih predmeta srednjeg stručnog obrazovanja u području rada zdravstvo i socijalna zaštita ("Sl.Glasnik R.S. Prosvetni Glasnik", br.7/2014, 11/2014, 9/2015, 2/2016, 3/2017 i 3/2018.)
32. Pravilnik o opštim standardima postignuća za kraj opšteg srednjeg obrazovanja i srednjeg stručnog obrazovanja u delu opšte obrazovnih predmeta („Sl.Glasnik RS, Prosvetni Glasnik“, br. 117/2013)
33. Pravilnik o standardima kompetencija direktora ustanova obrazovanja i vaspitanja ("Sl.Glasnik RS Prosvetni Glasnik", br. 38/2013.)
34. Pravilnik o standardu kompetencija za profesiju nastavnika i njihovog profesionalnog razvoja ("Sl.Glasnik R.S. Prosvetni Glasnik", br. 5/2011.)
35. Pravilnik o bližim kriterijumima za prepoznavanje oblika diskriminacije od strane zaposlenog, deteta, učenika ili trećeg lica u ustanovi obrazovanja i vaspitanja („Sl.Glasnik R.S. “, br. 22/2016).
36. Pravilnik o nacionalnom okviru obrazovanja i vaspitanja ("Sl.Glasnik R.S. “, br. 98/2017.)
37. Pravilnik o Opštinskom savetu roditelja ("Sl. Glasnik R.S. “, br. 72/2018.)
38. Pravilnik o postupku ustanove u slučaju sumnje ili utvrđenog diskriminatornog ponašanja i vredanja ugleda, časti i dostojanstva ličnosti ("Sl.Glasnik R.S. “, br. 65/2018.)
39. Smernice za organizaciju i realizaciju obrazovno-vaspitanog rada od 18.8.2023.

1) NASTAVNI PLAN ZA I – IV RAZRED

R.br.	A. Obavezni nastavni predmeti	I		II		III		IV	
		ned.	god.	ned.	god.	ned.	god.	ned.	god.
1.	Slovački jezik	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Srpski kao nematernalni	2	72	2	72	3	108	3	108
3.	Engleski jezik	2	72	2	72	2	72	2	72
4.	Matematika	5	180	5	180	5	180	5	180
5.	Svet oko nas	2	72	2	72	-	-	-	-
6.	Priroda i društvo	-	-	-	-	2	72	2	72
7.	Likovna kultura	1	36	2	72	2	72	2	72
8.	Muzička kultura	1	36	1	36	1	36	1	36
9.	Fizičko i zdravstveno vaspitanje	3	108	3	108	3	108	3	108
10.	Digitalni svet	1	36	1	36	1	36	1	36
A: Ukupno		22	792	23	828	24	864	24	864
R.br.	B. Izborni nastavni predmeti								
1.	Veronauka	1	36	1	36	1	36	1	36
1.	Gradansko vaspitanje	1	36	1	36	1	36	1	36
B: Ukupno		2	72	2	72	2	72	2	72
UKUPNO A+B		24	864	25	900	26	936	26	936

P.B.	Oblik obrazovno-vaspitanog rada	I		II		III		IV	
		ned.	god.	ned.	god.	ned.	god.	ned.	god.
1.	Redovna nastava	23	828	24	864	25	900	25	900
2.	Dopunska nastava	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Dodatni rad	-	-	-	-	-	-	1	36

P.B.	OSTALI OBLICI VASPITNO-OBRAZOVNOG RADA	I		II		III		IV	
		Ned.	God.	Ned.	God.	Ned.	God.	Ned.	God.
1.	Čas odeljenskog	1	36	1	36	1	36	1	36

	starešine								
2.	Društvene-kulturno-umetničke i sportske nastavne ili nenastavne fakultativne aktivnosti	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Ekskurzije	1 dan godišnje		1 dan godišnje		1 dan godišnje		1 dan godišnje	

2) NASTAVNI PLAN ZA V – VIII RAZRED

R.Br.	A. Obavezni nastavni predmeti	V		VI		VII		VIII	
		Ned	God	Ned	God	Ned	God	Ned	God
1.	Slovački jezik	5	180	4	144	4	144		
2.	Srpski kao nematernji	3	108	3	108	3	108		
3.	Engleski jezik	2	72	2	72	2	72		
4.	Likovna kultura	2	72	1	36	1	36		
5.	Muzička kultura	2	72	1	36	1	36		
6.	Istorija	1	36	2	72	2	72		
7.	Geografija	1	36	2	72	2	72		
8.	Fizika	-	-	2	72	2	72		
9.	Matematika	4	144	4	144	4	144		
10.	Biologija	2	72	2	72	2	72		
11.	Hemija	-	-	-	-	2	72		
12.	Fizičko i zdravstveno vaspitanje	2	72	2	72	3	108		
13.	Tehnika i tehnologija	2	72	2	72	2	72		
14.	Informatika i računarstvo	1	36	1	36	1	36		
UKUPNO: A		27	972	27	972	29	1080		
R.br.	B: Obavezni izborni nastavni predmeti								
1.	Građansko vaspitanje	1	36	1	36	1	36		
2.	Nemački jezik	2	72	2	72	2	72		
UKUPNO: B		3	108	3	108	3	108		
UKUPNO: A+B		30	1080	30	1116	32	1188		
R.Br.	C: Izborni nastavni predmeti								
1	Slobodne nastavne aktivnosti								
	Vežbanjem do			1	36				

	zdravlja	1	36						
	Domaćinstvo					1	36		
	Vrline i vrednosti	1	36						
	UKUPNO: C	1	36	1	36	1	36		
	UKUPNO: A+B+C	30	1116	32	1152	34	1224		

R.Br.	OBLICI V-O RADA	V		VI		VII		VIII	
		Ned	God	Ned	God	Ned	God	Ned	God
1.	Redovna nastava	30	1080	32	1152	34	1224		
2.	Dopunska nastava	1	36	1	36	1	36		
3.	Dodatna nastava	1	36	1	36	1	36		
4.	Pripremna nastava	-	-	-	-	-	-		

R.B	OSTALI OBLICI O-V RADA	V		VI		VII		VIII	
		N	G	N	G	N	G	N	G
1.	Čas odeljenskog starešine	1	36	1	36	1	36		
	SLOBODNE AKTIVNOSTI	N	G	N	G	N	G	N	G
3.	Društvene- kulturno-umetničke i sportske nastavne ili nenastavne fakultativne aktivnosti	1	36	1	36	1	36		
4.	Ekskurzija		1 dan godišnje		1 dan godišnje		1 dan godišnje		

3. PROGRAMI DOPUNSKOG, DODATNOG I PRIPREMNOG RADA

Osim redovne nastave, škola ostvaruje dodatni, dopunski i pripremni rad za učenike.

DODATNI RAD

Cilj dodatnog rada je da omogući pojedinim odabranim i talentovanim učenicima da prošire i da prodube svoja znanja i vještine iz nekih nastavnih oblasti i predmeta u skladu sa svojim interesovanjima, sposobnostima i sklonostima, kao i da podstiče učenike na samostalni rad, razvoj logičkog, stvaralačkog i kritičkog mišljenja i da doprinese njihovom osposobljavanju za dalje samoobrazovanje.

Zadaci:

- zadovoljavanje individualnih osobnosti učenika, sklonosti, interesovanja, sposobnosti za učenje,
- podsticanje individualnog razvoja učenika (adekvatnog tempa), pre svega njihovih intelektualnih karakteristika, što omogućava brže napredovanje učenika (akceleracija),
- proširivanje i produbljivanje obima i sadržaja pojedinih predmeta za koje učenici pokazuju interesovanje i sposobnosti,
- grupisanje učenika prema sposobnostima i interesovanjima, čime se stvaraju uslovi za individualizaciju dodatnog rada,
- identifikovanje obdarenih i talentovanih učenika.

Sadržaji dodatnog rada polaze od redovnog plana i programa, ali se, shodno interesovanjima i potrebama učenika, proširuju, produbljuju i dopunjuju novim sadržajima, određenih nauka, i kao takvi važe samo za učenike obuhvaćene ovim oblikom rada. Samim tim, sadržaji dodatnog rada su individualizovani, kako u odnosu na učenika, tako i u odnosu na nastavnika.

Program dodatnog rada planira se i organizuje u okviru nedeljnog rasporeda časova obrazovno-vaspitnog rada. Časovi traju kraće ili duže od 45 minuta, zavisno od sadržaja koji se ostvaruju.

DOPUNSKI RAD

Dopunski rad se organizuje za učenike koji stalno ili povremeno zaostaju u savlađivanju obrazovno-vaspitnih sadržaja u redovnoj nastavi.

Cilj dopunske nastave je omogućavanje učenicima koji zaostaju u savlađivanju obrazovno-vaspitnih sadržaja da se lakše uključuju u redovni vaspitno-obrazovni proces.

Zadaci:

- bliže određivanje programskih sadržaja u kojima učenici ne postižu dobre rezultate,
- savlađivanje ovako utvrđenih sadržaja treba više uskladiti sa potrebama i mogućnostima učenika za koje se organizuje ovakav rad,
- pružanje pomoći učenicima da se lakše ukllope u redovnu nastavu i praćenje njihovog napredovanja.

Sadržaji su identični propisanom nastavnom planu i programu. Izbor, širina i dubina obrade, kao i didaktičko-metodički postupci, u ovim oblicima rada su, više nego obično, pod uticajem individualnih karakteristika učenika uključenih u dopunski i pripremni rad.

Pre izdvajanja učenika za dopunski rad utvrđuju se uzroci i teškoće koje učenici imaju u savlađivanju gradiva. U samom identifikovanju učenika za koje treba organizovati dopunski rad učestvuje školski pedagog, predmetni nastavnik, odeljenjski starešina, roditelj i dr. Uzimajući u obzir uzroke zaostajanja pojedinih učenika u savlađivanju sadržaja nekih nastavnih predmeta, dopunskim radom se obuhvataju:

- učenici koji dolaze iz drugih škola,
- učenici koji su pohađali nastavu u inostranstvu,
- učenici koji su zbog bolesti, porodičnih i drugih opravdanih razloga duže odsustvovali sa nastave,

- učenici koji permanentno zaostaju i teško savlađuju nastavno gradivo,
- učenici koji u toku nastavne godine više puta u kontinuitetu dobiju negativne ocene iz nekog nastavnog predmeta, a posebno ako su iz tog predmeta u prethodnom razredu pokazali nedovoljan uspeh ili išli na popravni ispit,

Dopunski rad se organizuje u toku čitave nastavne godine. Dopunski rad se može održati u okviru jednog ili više časova nedeljno. Trajanje dopunskog rada se organizuje u zavisnosti od propusta u znanju, nivoa usvojenosti gradiva, psihofizičkih mogućnosti učenika, kao i opterećenosti učenika u toku dana. Dužina rada sa pojedinim učenicima u grupama može trajati 45 minuta ili kraće. Planovi dopunske nastave po nastavnim predmetima nalaze se u sastavu Godišnjeg plana rada.

PRIPREMNI RAD

Pripremni rad se organizuje radi pripreme učenika za završne ispite ili za učenike upućene na popravni ili razredni ispit. Vreme i obim nastave se određuje u zavisnosti od potreba i roka u kojem učenik polaže navedeni ispit.

4. INKLUZIVNO OBRAZOVANJE

U cilju pružanja kvalitetnog obrazovanja svim učenicima, formiran je stručni tim za inkluzivno obrazovanje:

Članovi stručnog tima za inkluzivno obrazovanje:

1. Zuzana Halabrin – direktor škole
2. Janko Takač – pedagog
3. Jarmilka Urban – nastavnik razredne nastave
4. Ljuboslava Tomeček – pedagoški asistent

Članovi tima informišu Nastavničko veće o aktivnostima oko inkluzivnog obrazovanja, iskustvima kao i daljim koracima planiranim za ovu školsku godinu.

5. PROGRAM ZAŠTITE OD NASILJA, ZLOSTAVLJANJA, I ZANEMARIVANJA, PROGRAM PREVENCIJE TRGOVINE LJUDIMA I PROGRAMI PREVENCIJE DRUGIH OBLIKA RIZIČNOG PONAŠANJA

Program zaštite od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja i programi prevencije drugih oblika rizičnog ponašanja, kao što su, naročito, upotreba psihoaktivnih supstanci i maloletnička delinkvencija ostvaruju se kroz različite nastavne i slobodne aktivnosti sa učenicima, zaposlenima, roditeljima, odnosno starateljima, u saradnji sa jedinicom lokalne samouprave, u skladu sa utvrđenim potrebama.

U ostvarivanje ovog programa uključuju se i fizička i pravna lica sa teritorije jedinice lokalne samouprave, ustanove u oblasti kulture i sporta, vršnjački posrednici, kao i lica obučena za prevenciju i intervenciju u slučaju nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja i drugih oblika rizičnog ponašanja.

Opšti cilj programa je unapređivanje kvaliteta života učenika primenom:

- mera prevencije za stvaranje bezbedne sredine za život i rad učenika;
- mera intervencije u situacijama kada se javlja nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje u ustanovama.

Prevenciju nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja čine mere i aktivnosti kojima se u ustanovi stvara sigurno i podsticajno okruženje, neguje atmosfera saradnje, uvažavanja i konstruktivne komunikacije.

Preventivnim aktivnostima se:

- a) podiže nivo svesti i osetljivosti deteta i učenika, roditelja i svih zaposlenih za prepoznavanje nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja;
- b) neguje atmosfera saradnje i tolerancije, uvažavanja i konstruktivne komunikacije u kojoj se ne toleriše nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje;
- c) ističu i unapređuju znanja, veštine i stavovi potrebni za konstruktivno reagovanje na nasilje;
- d) obezbeđuje zaštita deteta i učenika, roditelja i svih zaposlenih od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja.

Iz različitih aktivnosti u oblasti prevencije potrebno je istaći: formiranje tima za zaštitu od nasilja, formiranje vršnjačkog tima i određivanje nastavnika mentora, definisanje pravila ponašanja i posledica kršenja pravila, obezbeđivanje prostora u kojima borave učenici, Razvijanje veština efikasnog reagovanja u situacijama nasilja. Razvijanje i negovanje bogatstva različitosti i kulture ponašanja u okviru obrazovno-vaspitnih aktivnosti (teme u okviru ČOS-a, u nastavi Građanskog vaspitanja, Učeničkog parlamenta), Umrežavanje svih ključnih nosilaca prevencije nasilja i dr.

U prevenciji nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja učestvuju svi akteri: zaposleni, učenici, roditelji.

Zaposleni svojim kvalitetnim i primenom različitih metoda, oblika rada i aktivnosti obezbeđuju podsticajnu i bezbednu sredinu. Odeljenjski starešina, nastavnik i stručni saradnik izborom odgovarajućih sadržaja i načina rada doprinose sticanju kvalitetnih znanja i veština i formiranju vrednosnih stavova za uzajamno razumevanje, uvažavanje različitosti, konstruktivno prevazilaženje sukoba i dr. i dužni su da obezbede zaštitu deteta i učenika od proizvoljnog ili nezakonitog mešanja u njegovu privatnost, porodicu, dom ili prepisku, kao i zaštitu od nezakonitih napada na njegovu čast i ugled.

Učenici, kao odgovorni učesnici u obrazovanju i vaspitanju, radi prevencije nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja, obavezni su da: uvažavaju i poštuju ličnost drugih – dece, učenika, zaposlenih, roditelja i trećih lica; poštuju pravila ustanove i sve one akte kojima se uređuju njihova prava, obaveze i odgovornosti; aktivno učestvuju u radu odeljenjske zajednice; kao članovi učeničkog parlamenta i školskog odbora, posebno doprinose i učestvuju u preventivnim aktivnostima; svojim ponašanjem ne izazivaju, doprinose ili učestvuju u nasilju i zlostavljanju.

Roditelj je dužan da, u najboljem interesu deteta i učenika: saraduje sa ustanovom; učestvuje u preventivnim merama i aktivnostima; uvažava i poštuje ličnost svog deteta, druge dece i učenika, zaposlenih i drugih roditelja. Roditelj ne sme svojim ponašanjem u ustanovi da izazove ili doprinese pojavi nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja.

Intervenciju u odgovoru na nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje čine mere i aktivnosti kojima se ono zaustavlja, osigurava bezbednost učesnika (onih koji trpe, čine ili svedoče), smanjuje rizik od ponavljanja, ublažavaju posledice za sve učesnike i prate efekti preduzetih mera.

Škola je dužna da interveniše uvek kada postoji sumnja ili saznanje da dete i učenik trpi nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje, bez obzira na to gde se ono dogodilo, gde se događa ili gde se priprema.

Iz različitih aktivnosti u oblasti intervencije potrebno je istaći: primenu utvrđenih postupaka i procedura u situacijama nasilja, saradnju sa policijom, centrom za socijalni rad,

zdravstvenom službom i dr., kontinuirano evidentiranje slučajeva nasilja, podršku učenicima koji trpe i koja vrše nasilje, kao i savetodavni rad sa roditeljima

Redosled postupaka u intervenciji:

1. Saznanje o nasilju - otkrivanje
2. Prekidanje, zaustavljanje nasilja
3. Smirivanje situacije podrazumeva obezbeđivanje sigurnosti za učenika, razdvajanje, razgovor sa akterima.
4. Konsultacije se ostvaruju neposredno po pojavi sumnje i/ili po sticanju informacija o nasilju. Obavljaju se u okviru ustanove: sa kolegom, sa Timom za zaštitu učenika od nasilja i/ili sa psihologom, direktorom i licem zaduženim za obezbeđenje škole. U zavisnosti od složenosti situacije, konsultacije se mogu obaviti i sa službama izvan ustanove (policija, Centar za socijalni rad)
5. Preduzimanje neophodnih mera na nivou ustanove (informisanje roditelja o nasilju ili osobe od poverenja u slučajevima sumnje na nasilje u porodici, dogovor o zaštitnim merama prema učenicima, preduzimanje zakonskih mera i organizovanje posebnih programa osnaživanja učenika za konstruktivno postupanje u situacijama nasilja); Po potrebi uključivanje nadležnih službi. Podnošenje prijave nadležnoj službi obaveza je direktora ustanove.
6. Praćenje efekata preduzetih mera - Tim za zaštitu učenika je u obavezi da, u saradnji sa zaposlenim u ustanovi i relevantnim ustanovama, prati efekte preduzetih zaštitnih mera. Zaposleni u ustanovi (nastavnik, razredni starešina, stručna služba, direktor) u obavezi su da vode evidenciju o pojavama nasilja. Osim navedenog škola sprovodi i program prevencije trgovine ljudima, po planu koji je naveden u Godišnjem planu rada škole a koji obuhvata edukaciju učenika, edukaciju roditelja kao i obeležavanje dana borbe protiv trgovine ljudima.

6. PROGRAM KULTURNIH AKTIVNOSTI ŠKOLE

Škola je značajan faktor kulturne transmisije u kojoj dolazi do uzajamnog delovanja sredine na školu i škole na društvenu sredinu. To se ostvaruje kroz plan saradnje sa organizacijama, institucijama kulture (muzeji, galerije, pozorišta, domovi kulture, sportska društva i dr.) i roditeljima.

Osnovni cilj ovih aktivnosti je organizovano delovanje škole na sredinu i obratno. Pored opštih vaspitnih zadataka, posebni zadaci kulturne i javne delatnosti škole bili bi:

- osposobljavanje učenika da koriste sve vrednosti koje im pruža sredina za njihov svestrani razvoj i bogatiji lični život u slobodnom vremenu, kao i prezentovanje onih rezultata kojima škola bogati kulturni i društveni život sredine (radne akcije, proslave, jubileji, manifestacije, društveno- koristan rad), i
- afirmacija škole kao kulturnog centra u mestu i stvaranje pedagoških i društvenih uslova za bogaćenje kulturnog života sredine.

Sadržaj rada se odnosi na:

1. Korišćenje uslova koje pruža društvena sredina:

- organizovanje korišćenja programa biblioteka, pozorišta, muzeja, domova kulture, rekreativnih i sportskih centara; organizovano korišćenje programa naučnih tribina, predavanja i dr.;

angažovanje istaknutih naučnih, kulturnih, javnih radnika za razgovor sa učenicima po želji; organizovanje seminara, kurseva u kabinetima škole, organizovanje takmičenja i smotri iz raznih naučnih i stručnih oblasti; organizovanje izleta i ekskurzija i drugih oblika međusobne saradnje sa školama iz drugih sredina; saradnja sa društvenom sredinom u programiranju i korišćenju sportskih objekata u školi za rekreaciju i fizičko vaspitanje omladine.

2. Upoznavanje društvene sredine sa načinom organizovanja i rezultatima vaspitno-obrazovnog rada škole:

- upoznavanje opreme: kabineta, savremenih audiovizuelnih sredstava i dr., organizovanje izložbi na kojima se prikazuju praktični radovi, sheme, grafikoni i drugi proizvodi nastave koje su učenici u toku obuke napravili; prikazivanje stvaralaštva sekcija i grupa vannastavnih aktivnosti, a koje su vezane za kulturno-umetničke priredbe, smotre, i dostignuća i stvaralaštvo (dramsko, horsko, muzičko, likovno, proizvodno i drugo); sportske manifestacije (priredbe, javni nastupi, takmičenja); školske manifestacije (proslave, jubileji i drugo); aktivnosti u okviru međuškolske saradnje (proslave, smotre, priredbe, izložbe i drugo).

3. Saradnja sa roditeljima:

- rad i saradnja sa roditeljima u realizaciji pojedinih aktivnosti; informisanje roditelja o zahtevima koji se postavljaju učenicima; o rezultatima učenika i dr.; zajednički rad na podizanju efikasnosti učenika u učenju i radu; uključivanje roditelja u ostvarivanje obrazovno-vaspitnih poslova i zadataka iz pojedinih programa i svih oblika saradnje škole i društvene sredine (sekcije, profesionalna orijentacija, društveno-koristan rad, manifestacije i sl.); rad na podizanju nivoa pedagoško-psihološkog obrazovanja roditelja.

4. Učešće škole u aktivnostima društvene sredine:

- učešće učenika u obeležavanju i proslavljanju značajnih datuma i jubileja (akademije, izložbe i dr.); organizovanje radnih akcija solidarnosti u mesnoj zajednici i široj društvenoj sredini uz učešće učenika; široj društvenoj sredini, i dr.; uključivanje talentovanih učenika u kulturno-umetnička, sportska i druga društva sredine; organizovano uključivanje u akcije kao što su dobrovoljno davanje krvi, pružanja pomoći starima, akcije Crvenog krsta i druge akcije koje se organizuju u društvenoj sredini.

5. Škola kao centar kulturnog i društvenog života:

- organizovanje raznih oblika podizanja opšte stručne i profesionalne kulture mladih i odraslih (predavanje, kursevi, seminari i dr.); vaspitanje mladih za humane odnose među polovima, pripremanje za brak i odgovorno obavljanje roditeljskih dužnosti (škole za roditelje, savetovanište, predavanje i dr.)

Postoje raznovrsne aktivnosti koje škola organizuje u saradnji kulturnim i javnim ustanovama radi ostvarivanja svoje kulturne funkcije. Plan kulturne i javne delatnosti škole je sastavni deo Godišnjeg plana rada. Najznačajniji sadržaji iz ove oblasti su svakako obeležavanje dana škole i jubileja, program za proslavu Svetog Save, proslava završetka školske godine za maturante, saradnja sa domovima kulture, opštinskom bibliotekom i televizijom, kao i poseta pozorištima, sajmu knjiga i druge aktivnosti koje doprinose proširenju uticaja škole na vaspitanje učenika i kulturni razvoj školskog okruženja.

6. Biblioteka

PROGRAM RADA ŠKOLSKE BIBLIOTEKE

Biblioteka kao centar kulturne i vaspitne delatnosti prati i pomaže realizaciju vaspitno obrazovnog procesa kroz različite oblike aktivnosti u nastavno – obrazovnom radu i slobodnim aktivnostima.

Osnovni zadaci biblioteke su :

- Nabavka , obrada i distribucija knjiga i drugog bibliotečkog materijala potrebnog učenicima i nastavnicima u ostvarivanju nastavnog plana i programa .

- Praćenje izdavačke delatnosti na planu dečje , naučno – popularne i stručne literature , razvijanje ljubavi prema knjizi , organizovanje aktivnih čitalaca i čitanje najnovijih izdanja savremene literature u cilju razvijanja ljubavi prema čitanju , tumačenju dela i izraženoj artikulaciji teksta. Upućivanje učenika u korišćenje različitih oblika informacija , povezivanje sa širom društvenom sredinom na kulturnom planu, intenzivna saradnja sa drugim školskim bibliotekama i Narodnom bibliotekom Srbije.

- Stručno usavršavanje bibliotekara.

SEPTEMBAR

- sređivanje bibliotečkog fonda i prostora
- upis učenika u biblioteku
- formiranje bibliotečke sekcije
- akcija: poklon knjiga biblioteci (kontinuirano tokom cele školske godine)
- tekući poslovi

OKTOBAR

- mesec dana knjige (poseta Sajmu knjiga), nabavka novih knjiga, dogovor sa stručnim većem
- izrada kataloga (kontinuiran rad tokom školske godine)
- saradnja sa Gradskom i Narodnom bibliotekom u vezi sa sređivanjem knjižnog fonda

NOVEMBAR

- uređenje panoa na temu: Knjiga koju preporučujem
- obučavanje učenika za korišćenje imenskog kataloga
- saradnja sa nastavnicima razradne nastave
- stručno usavršavanje i praćenje pedagoške literature

DECEMBAR

- svečani prijem povodom upisa učenika prvih razreda u biblioteku
- fizička obrada knjiga (lepljenje , korićenje ...)
- planiranje nabavke knjiga naše i strane književnosti za učenike i nastavnike kao i stručna literatura po oblastima i mogućnostima
- izložba slikovnica , tekući poslovi

JANUAR

- sređivanje biblioteke
- nabavka , obrada i distribucija knjiga i drugog bibliotečkog materijala potrebnog učenicima radi postizanja boljeg uspeha u nastavi i vannastavnim aktivnostima
- praćenje izdavačke delatnosti dečje , naučno – popularne i stručne literature
- izveštaj i analiza rada u prvom polugodištu (Nastavničkom veću)
- tematska izložba posvećena školskoj slavi, Svetom Savi (pano, svečano obeležavanje)

FEBRUAR

- primena dečjih enciklopedija u nastavi III i IV RAZREDA
- upoznavanje sa novim naslovima iz dečje štampe
- moja nova knjiga – članovi bibliotečke sekcije

MART

- izložba knjiga ; izrada panoa ;interni literarni konkurs – rad sa sekcijom
- izrada panoa

posvećenih ženi

- književno poselo (najlepši stihovi)

APRIL

- pripremanje literature i pomoć učenicima za takmičenje sekcija
- moja najdraža knjiga , pripremanje sekcije za susrete sa drugim bibliotečkim sekcijama

MAJ

- izložba najčitanijih knjiga
- izrada grafikona o pročitanim knjigama po odeljenjima
- izrada panoa: Čitač godine

JUN

- sređivanje bibliotečkog fonda i prostora
- povraćaj knjiga u biblioteku
- evidencija vraćenih i zamena izgubljenih knjiga novim naslovima
- izrada plana rada za narednu školsku godinu
- nabavka knjiga za nagrađivanje učenika povodom dana škole
- izveštaj o radu biblioteke u protekloj školskoj godini

Časovi u biblioteci biće ostvareni u saradnji sa učiteljima i nastavnicima prema njihovim planovima.

AVGUST

- sređivanje bibliotečkog fonda i konačna evidencija o broju izgubljenih, zamenjenih i vraćenih knjiga u školskoj biblioteci

7. PROGRAM SLOBODNIH AKTIVNOSTI

Radi jačanja obrazovno-vaspitne delatnosti škole, podsticanja individualnih sklonosti i interesovanja, pravilnog korišćenja slobodnog vremena, kao i radi bogaćenja društvenog života i razonode učenika, razvijanja i negovanja drugarstva i prijateljstva, škola je realizuje slobodne aktivnosti, koje se, po pravilu, sprovode kroz rad u sekcijama. Slobodne aktivnosti predstavljaju vannastavni fakultativni oblik rada škole. Neposredan vaspitno-obrazovni cilj učeničkih slobodnih aktivnosti jeste da doprinesu razvoju ličnosti na obrazovnom, saznavnom, kreativnom, društvenom i ličnom planu.

Zadaci slobodnih aktivnosti su:

- proširenje i produbljivanje kao i sticanje novih znanja i umenja, a prema interesovanjima učenika,
- zadovoljavanje specifičnih interesovanja učenika uz aktivno usmeravanje njihovih sklonosti, sposobnosti i interesovanja i podsticanje profesionalnog razvoja,
- motivisanje i osposobljavanje učenika za samostalan i kreativan rad,
- omogućavanje učenicima organizovanje zabave i rekreacije, kao i drugih uslova da samostalno koriste slobodno vreme i organizuju duhovni, kulturni i društveni život u sredini u kojoj žive i rade.

Slobodne aktivnosti su mnogobrojne i raznovrsne i omogućavaju uključivanje svakog učenika u pojedine oblike rada. Planovi rada stvaralačkih i slobodnih aktivnosti su sastavni deo Godišnjeg plana rada škole.

1. Naučno-istraživačke slobodne aktivnosti

Posebni zadaci naučno-istraživačkih slobodnih aktivnosti su:

- razvijanje sklonosti i sposobnosti učenika u odgovarajućoj disciplini, posebno stvaralačkih sposobnosti i saznajnih mogućnosti učenika,
- razvijanje logičkog i kritičkog mišljenja učenika,
- stvaranje uslova i podsticanje kreativnog mišljenja učenika,
- navikavanje i osposobljavanje učenika za korišćenje naučno-popularne i stručne literature, priručnika i leksikona,
- uvođenje učenika u metode naučnog istraživanja i upoznavanje učenika sa multidisciplinarnim i interdisciplinarnim pristupom u rešavanju naučnih problema,
- razvijanje spretnosti učenika za ekperimentalni i praktični rad.

Od naučno istraživačkih slobodnih aktivnosti u školi se organizuje:

- Sekcija za hemiju
- Sekcija za biologiju
- Sekcija za geografiju

2. Naučno-tehničke i radno-proizvodne slobodne aktivnosti

Ove aktivnosti pripremaju mlade za sposobnost da se brzo orijentišu u uslovima savremene proizvodnje koje se pod uticajem naučno-tehničkog programa stalno menja.

Posebni zadaci naučno-tehničkih i radno-proizvodnih aktivnosti su:

- razvijanje sposobnosti za naučno-tehničko stvaralaštvo, racionalizaciju i pronalazaštvo na kontinuirani i stvaralački rad,
- osposobljavanje za uspešno povezivanje teorijskih praktičnih znanja,
- izgradjivanje političke kulture i interesovanja za proizvodni i drugi društveno-koristan rad,
- osposobljavanje za pravilnu primenu pribora i alata, aparata, mašina i uređaja, za primenu mera zaštite na radu, primenu stečenih znanja u svakodnevnom životu i radu, kao i osposobljavanje za samoobrazovanje,
- navikavanje na kolektivan-timski rad i zajedničko rešavanje tehničkih i radno-proizvodnih problema
- formiranje radnih navika, razvijanje istrajnosti, smisla i sposobnosti za sistematičnost, urednost i tačnost u radu.

Od naučno-tehničkih slobodnih aktivnosti u školi se organizuje:

- Informatičko programerska sekcija,
- Tehničko – proizvodna sekcija.

3. Slobodne kulturno – umetničke aktivnosti

Pored cilja i zadataka koje imaju slobodne aktivnosti učenika u srednjoj školi, u aktivnostima jezičko-umetničkog područja ostvaruju se i posebni zadaci:

- razvijanje i negovanje radoznalosti i otvorenosti za nove aktuelne pojave u jeziku, umetnosti i kulturi uopšte,
- razvijanje opažanja, kritičkog mišljenja i slobodnog kreativnog istraživanja učenika.

Slobodne aktivnosti ovog područja ostvaruju se u okviru sekcija (grupa, udruženja, amaterskih društava). Za svaku pojedinu aktivnost utvrđuju se posebni ciljevi, zadaci i okvirni sadržaji rada.

Od kulturno- umetničkih slobodnih aktivnosti u školi se organizuje:

- Recitatorska sekcija
- Novinarska – foto sekcija

- Sekcija za engleski jezik
- Hor i orkestar
- Folklor

1. Sportsko-rekreativne aktivnosti

Osnovni cilj sportsko-rekreativnih aktivnosti je da se u slobodnom vremenu učenicima obezbedi zdrava i kulturna zabava i razonoda, da se zadovolje njihove posebne želje, da im se pomogne da razvijaju pozitivan odnos prema fizičkoj kulturi i formiraju stalne navike za redovne telesne vežbe.

U okviru sportsko-rekreativnih aktivnosti ostvaruju se sledeći konkretni zadaci:

- obuhvatiti što veći broj učenika posebnim programom fizičkog vežbanja, koji zajedno sa opštim programom čini jedinstvenu celinu,
- zadovoljiti nove i sve raznovrsnije interese i želje školske omladine za bavljenjem raznim oblastima fizičkog vežbanja u slobodno vreme,
- otkrivanje mogućnosti i lepote stvaranja u fizičkoj kulturi, u sportu, gimnastici, igri, plesu i pomaganje učenicima da svestrano razviju svoje prirodne sposobnosti za ovaj ili onaj vid fizičkog vežbanja,
- podsticanje učenika da nauče kako da fizičko vežbanje integrišu u svoj svakodnevni život i da aktivnost u ovoj oblasti razviju kao svoju trajnu potrebu i obavezu.

Od sportsko-rekreativnih slobodnih aktivnosti u školi se organizuje:

- Rukomet
- Odbojka
- Fudbal
- Stoni tenis

5. Ostale slobodne aktivnosti

Od ostalih slobodnih aktivnosti u školi se organizuje:

- Zimske i prolećne dečje igre bez granica

8. PROGRAM DRUŠTVENIH AKTIVNOSTI UČENIKA

Program odeljenjskih zajednica učenika

Odeljenjska zajednica je osnovni oblik organizovanja učenika, koju čine svi učenici jednog odeljenja. Konstituiše se na početku svake školske godine izborom rukovodstva, dogovorom o planu rada i izborom predstavnika u Učeničkom parlamentu.

Funkcije odeljenjske zajednice su:

- donošenje programa i pravila rada odeljenjske zajednice;
- učestvovanje u planiranju, pripremanju i realizaciji nastave, slobodnih aktivnosti, izgranivanje odgovornog odnosa pojedinca i cele odeljenjske zajednice prema postojećim i usvojenim obavezama i učešće u proceni rezultata, uspeha i vladanja učenika;
- organizovanje radnih aktivnosti i akcija kojima odeljenjska zajednica učestvuje u ostvarivanju tekućih zadataka - programa društveno-korisnog rada, profesionalne orijentacije, zdravstvenog

vaspitanja, zaštite i unapređivanja životne sredine, vaspitanje za humane odnose i među ljudima, polovima i odgovorno roditeljstvo;

- razmatranje aktuelnih društvenih pitanja iz oblasti društveno-političkih i drugih zbivanja;
- kritičko i samokritičko razmatranje rada i ponašanja svakog pojedinca, rešavanje nesporazuma i izgrađivanje saradničkih odnosa među učenicima i sa nastavnicima;
- organizovanje raznovrsnog društveno-zabavnog, kulturnog, rekreativnog života odeljenja.

Plan rada odeljenjskih zajednica je sastavni deo Godišnjeg plana rada. U školi funkcioniše 8 odeljenjskih zajednica kojima rukovode predsednici. U okviru odeljenjskih zajednica razmatraju se pitanja od značaja za odeljenje u celini, grupu učenika ili pojedinačnog učenika u vezi sa realizovanjem nastavnog procesa, dodatne podrške, vaspitnog rada. Podršku radu odeljenjske zajednice pruža pre svega odeljenjski starešina, ali i direktor i stručni saradnik, pedagog. U odeljenjskim zajednicama razvijaju se socijalne veštine, funkcionisanje u okviru kolektiva, tolerancija, solidarnost, pružanje pomoći i podrške učenicima koji imaju potrebu za tim, razvija drugarstvo. Odeljenjska zajednica bira dva svoja predstavnika za Učenički parlament škole.

Program Učeničkog parlamenta

Učenički parlament čine po tri predstavnika svakog odeljenja, odnosno 6 učenika. Radom Učeničkog parlamenta rukovodi pedagog.

Cilj rada Učeničkog parlamenta je staranje o poštovanju prava učenika u školi i unapređenje kvaliteta rada škole.

Zadaci rada Učeničkog parlamenta su:

- davanje mišljenja i predloge stručnim organima, Školskom odboru, Savetu roditelja i direktoru o pravilima ponašanja, godišnjem planu rada, školskom razvojnom planu, školskom programu, načinu uređivanja školskog prostora, izboru udžbenika, slobodnim vannastavnim aktivnostima, učešću na sportskim i drugim takmičenjima i organizaciji manifestacija učenika u školi i van nje i drugim pitanjima od značaja za obrazovanje i vaspitanje učenika,
- razmatranje odnos učenika i nastavnika i stručnih saradnika i atmosferu u školi,
- obaveštavanje učenika o pitanjima od posebnog značaja za njihovo školovanje i o aktivnostima Učeničkog parlamenta,
- aktivno učestvovanje u procesu planiranja razvoja škole i u samovrednovanju škole,
- predlaganje članova Stručnog aktiva za razvojno planiranje iz reda učenika.

Parlament bira dva predstavnika učenika koji učestvuju u radu Školskog odbora, odnosno proširenog saziva Školskog odobora. Plan rada Učeničkog parlamenta je sastavni deo Godišnjeg plana rada.

9. PROGRAM RADA ODELJENJSKOG STAREŠINE

Program rada odeljenjskih starešina spada u grupu vaspitnih programa koji se u školi sprovode, a pre svega u cilju podrške razvoju ličnosti učenika i negovanja saradnje sa roditeljima.

Odeljenjske starešine koordiniraju radom odeljenja i odeljenjskog veća. Oni svoj program realizuju kroz održavanje časova odeljenjskog starešine, održavanje roditeljskih sastanaka, sazivanje i vođenje odeljenjskih veća, konsultacije i savetovanje sa učenicima, roditeljima, stručnim saradnicima, direktorom i predmetnim nastavnicima.

Rad odeljenjskog starešine ima sledeće ciljeve.

a) U odeljenju: Formiranje i negovanje kolektivnog duha, razvijanje drugarstva među učenicima, formiranje odnosa iskrenosti i saradnje sa profesorima, suzbijanje "lažne solidarnosti", razvijanje radnih navika i odgovornosti, formiranje pozitivnog odnosa prema školskoj imovini, razvijanje svestranih i raznovrsnih interesovanja učenika, praćenje njihovog zdravstvenog stanja, pomoć u profesionalnom usmeravanju i drugo.

b) U odeljenjskom veću: Koordinacija i saradnja sa članovima veća radi što uspješnije realizacije svih predviđenih planova i poboljšanje kvaliteta vaspitno obrazovnog rada, nalaženje i zajedničko sprovođenje efikasnijih mera za poboljšanje rezultata rada, uz pravovremeno informisanje o svim značajnim činjenicama u odeljenju, razmena iskustava putem konsultacija i poseta časova članovima veća i slično.

c) Sa roditeljima: Upoznavanje roditelja sa problemima i uspesima u učenju i disciplini njihove dece, prikupljanje podataka o socijalno-ekonomskim uslovima i razvojnim problemima učenika, ostvarivanju saradnje u preduzimanju i sprovođenju zajedničkih mera radi postizanja obrazovno-vaspitnih ciljeva.

Planovi rada odeljenjskih starešina se nalaze u okviru Godišnjeg plana rada. Među značajnije aktivnosti koje sprovodi odeljenjski starešina spadaju:

- kreiranje programa, aktivnosti i akcija odeljenjske zajednice;
- praćenje ukupnog nastavnog procesa za odeljenje - realizacije, postignuća, redovnost vrednovanja znanja, stagnacije u napredovanju, potrebe za dodatnom podrškom;
- podučavanje ili informisanje o tehnikama učenja i planiranju slobodnog vremena;
- informisanje roditelja na roditeljskim sastancima, kao i u individualnim kontaktima sa njima;
- prikupljanje, izrađivanje, klasifikovanje dokumentacije o učenicima i njihovim aktivnostima;
- kontrolisanje opšteg stanja odeljenja, bezbednosti učenika i poštovanja prava učenika;
- sprovođenje pojačanog vaspitnog rada sa učenicima;
- savetovanje u vezi sa profesionalnom orijentacijom;
- podsticanje razvijanja pozitivnih društvenih vrednosti;
- pružanje pomoći i podrške učenicima, roditeljima, predmetnim nastavnicima i dr.

10. PROGRAM IZLETA, EKSKURZIJA I NASTAVE U PRIRODI

Izleti imaju za cilj obogaćivanje znanja i razumevanja prirodnih i društvenih pojava, umetničkih dela, razvijanja sklonosti prema nauci, kulturi i umetnosti. Izleti su usklađeni sa nastavnim planom i programom obrazovanja za obavezne i izborne predmete i omogućavaju neposredno iskustvo iz koga se najefikasnije i najefektivnije uči.

Škola organizuje izlete kao što su:

- Poseta Etno-domu (svet oko nas, priroda i društvo)
- Poseta crkvi (veronauka)
- Poseta Domu kulture (pozorišne predstave i kulturno-umetnički programi)
- Poseta Sajmu zapošljavanja (profesionalna orijentacija)
- Izlet na Devojački bunar (priroda i društvo, biologija i geografija)

I sl.

Eskurzija spada u vannastavni oblik obrazovno-vaspitnog rada. Eskurzija je fakultativna aktivnost koja se ostvaruje van škole. Cilj eskurzija je upoznavanje sadržaja nastavnih predmeta,

pojava i odnosa u prirodnoj i društvenoj sredini, upoznavanje kulturnog nasleđa i privrednih dostignuća koja su povezana sa delatnošću škole. Zadaci koji se eskurzijom ostvaruju su: proučavanje objekata i fenomena u prirodi, uočavanje uzročno-posledičnih odnosa u konkretnim prirodnim i društvenim uslovima, razvijanje interesovanja za prirodu i izgrađivanje ekoloških navika, upoznavanje načina života i rada ljudi pojedinih krajeva, razvijanje pozitivnog odnosa prema nacionalnim, kulturnim i estetskim vrednostima, sportskim potrebama i navikama, kao i pozitivnih socijalnih odnosa među učenicima i nastavnicima. Za učenike od prvog do sedmog razreda organizovaće se jednodnevna zajednička eskurzija u maju na relaciji Palić ili Đerdap. Dok će za učenike osmog razreda biti organizovana trodnevna eskurzija, zajedno sa učenicima iz neke od drugih osnovnih škola u opštini Alibunar, na relaciji koja će biti određena u dogovoru sa dotičnim školama. Predlog eskurzija, odnosno plan, biće dat na usvajanje početkom školske 2015/16. godine, nakon čega će proći zakonsku proceduru u skladu sa Pravilnikom (usvajanje na Nastavničkom veću, saglasnost Saveta roditelja).

Cilj organizovanja nastave u prirodi je ostvarivanje odgovarajućih sadržaja nastavnih i vannastavnih aktivnosti iz nastavnog plana i programa osnovne škole, u klimatski pogodnom mestu iz obrazovno-vaspitnih, zdravstveno-rekreativnih i drugih razloga. Zadaci i sadržaji nastave u prirodi ostvaruju se na osnovu nastavnog plana i programa obrazovno-vaspitanog rada i školskog programa. Zadaci koji se ostvaruju realizacijom programa nastave u prirodi su: proučavanje objekata i fenomena u prirodi, uočavanje uzročno-posledičnih odnosa u konkretnim prirodnim i društvenim uslovima, razvijanje interesovanja za prirodu i izgrađivanje ekoloških navika, upoznavanje načina života i rada ljudi pojedinih krajeva, razvijanje pozitivnog odnosa prema nacionalnim, kulturnim i estetskim vrednostima, sportskim potrebama i navikama, shvatanje značaja zdravlja i zdravih stilova života, podsticanje ispoljavanja pozitivnih emocionalnih doživljaja, kao i negovanje pozitivnih socijalnih odnosa među učenicima i nastavnicima. Ove školske godine će se ići školu u prirodi u zavisnosti od mogućnosti škole.

11. PROGRAM ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Program zaštite životne sredine obuhvata aktivnosti usmerene na jačanje ili razvoj ekološke svesti, razvijanje ljubavi prema prirodi kao i o značaju očuvanja prirodnih resursa. Realizacija ovog programa omogućava uslove za aktivno i kreativno provođenje slobodnog vremena, promoviše zdravlje i bezbedne stilove života, razvija pozitivan stav i mišljenje o školi, razvija toleranciju, drugarstvo, solidarnost i humanost.

Ukupni obrazovno-vaspitni uticaj škole, kao i svih nosilaca posla u oblasti zaštite i unapređivanja životne sredine, sastoji se u osposobljavanju i navikavanju učenika da u svom samoobrazovanju i slobodnom vremenu koriste sve one izvore kulture koji će ih podsticati na stvaralački rad i unapređenje i očuvanje životne sredine i ličnog zdravlja.

Cilj društveno-korisnog rada je da vaspitava učenike da dobrovoljnim radom samostalno i u okviru društveno-organizovanih aktivnosti u slobodnom vremenu, doprinose stvaranju i unapređivanju uslova života i rada ljudi u užoj i široj društvenoj zajednici.

Zadaci su:

- razvijanje navika učenika da stalno i racionalno obavljaju različite poslove rada zadovoljavanja ličnih potreba, potreba porodice i društvene sredine;

- sticanje navika i odgovornosti za čuvanje i estetski izgled sredine u kojoj učenik uči, radi i živi; razvoj i negovanje urbane i komunalne kulture;
- razvijanje svesti o potrebi kolektivnog rada i principima koji se primenjuju u akcijama i aktivnostima društveno-korisnog rada;
- razvijanje osećanja odgovornosti za preuzete obaveze i radne zadatke uz negovanje radne kulture učenika i spremnosti za saradnju.

12. PROGRAM ZDRAVSTVENE PREVENCIJE I PROGRAM RAZVIJANJA ZDRAVIH STILOVA ŽIVOTA

Zdravstvena prevencija ima za cilj izgrađivanje telesnog, psihičkog i socijalnog zdravlja i zrele ličnosti osposobljene da se brine za očuvanje, zaštitu i unapređenje sopstvenog zdravlja i zdravlja drugih ljudi. Škola ove ciljeve ostvaruje kroz aktivnosti kao što su: lekarske preglede učenika, stomatološke preglede kao i razna predavanja na teme kao što su to: zdravi stilovi života, zdrava ishrana, bolesti zavisnosti, i sl. Škola je prevenciji fizičkog i mentalnog zdravlja posvećena kroz obaveznu nastavu (kroz nastavni program biologije, psihologije i fizičkog vaspitanja nastavnici redovno razvijaju znanja, pozitivne stavove i podstiču razvijanje zdravih životnih navika. U okviru drugih nastavnih predmeta takođe se naglašavaju rizici neadekvatnog ponašanja kada se uče odgovarajuće nastavne jedinice koje su sa tim temama povezane), kroz rad odeljenjskih starešina i kroz rad stručnog saradnika. Kroz vanastavne fakultativne aktivnosti, kroz organizovanje radionica, tribina, gledanje i analizu filmova, edukovanih vršnjačkih edukatora i spoljnih saradnika promovišu zdravu ishranu, apstinenciju od psihoaktivnih sredstava i odgovorno ponašanje u cilju zaštite reproduktivnog zdravlja i prevencije.

13. PROGRAM ŠKOLSKOG SPORTA

Radi razvoja i praktikovanja zdravih životnih stilova, svesti o važnosti sopstvenog zdravlja i bezbednosti, potrebe negovanja i razvoja fizičkih sposobnosti, škola u okviru školskog programa, pored nastave realizuje i program školskog sporta. Školskim sportom su obuhvaćeni svi učenici kroz odeljenjska takmičenja i pripreme za takmičenja. U tu svrhu škola saraduje i sa lokalnim sportskim organizacijama.

Školski sport se ostvaruje kroz redovnu nastavu fizičkog vaspitanja, sekcije, takmičenja, izlete, sportske dane i turnire.

Godišnji plan rada pored sadržaja redovne nastave, kalendara sportskih takmičenja, sadrži i planove rada sportskih sekcija, kao što su:

- Rukomet
- Odbojka
- Fudbal
- Stoni tenis

Promocijom školskog sporta i organizovanjem sportskih događaja u školi bavi se nastavnik fizičkog vaspitanja.

14. PROGRAM PROFESIONALNE ORIJENTACIJE

Profesionalna orijentacija učenika usmerena je na podsticanje daljeg profesionalnog sazrevanja učenika, kao i na pomoć učenicima u planiranju njihovog daljeg profesionalnog razvoja. Radi podsticanja profesionalnog razvoja učenika i njihovog osposobljavanja da donesu odluku o izboru daljeg obrazovanja i životnog poziva škola je u obavezi da "podstiče profesionalni razvoj učenika u skladu sa individualnim mogućnostima i društvenim potrebama za kadrovima" kao i da "prati razvoj učenika, njegove sklonosti i sposobnosti u toku obrazovanja i pomaže mu u izboru daljeg obrazovanja i profesionalnog osposobljavanja".

U skladu sa postavljenim ciljem zadaci škole su:

1. Upoznavanje, praćenje i podsticanje razvoja individualnih karakteristika ličnosti učenika
2. Informisanje učenika o svetu rada i zanimanja, sistemu obrazovanja i njihovo osposobljavanje za samostalno prikupljanje informacija koje se odnose na svet rada i sistem obrazovanja;
3. Formiranje pravilnih stavova prema radu;
4. Podsticanje učenika na ispitivačko ponašanje prema sebi i svetu rada;
5. Osposobljavanje učenika za planiranje svog profesionalnog razvoja i donošenje realnih i zrelih odluka u vezi sa izborom zanimanja

Postoje različite aktivnosti koje škola organizuje samostalno ili u saradnji sa drugim ustanovama radi ostvarivanja ove svoje funkcije.

15. PROGRAM SARADNJE SA DRUŠTVENOM SREDINOM

Program saradnje škole sa društvenom sredinom obuhvata raznovrsne aktivnosti koje škola organizuje za učenike u saradnji sa privrednim, kulturnim i javnim ustanovama. Saradnja se ostvaruje sa opštinskom bibliotekom, domovima kulture, sportsko-rekreativnim centrom, galerijom, sa osnovnim školama u opštini Alibunar, Crvenim krstom, Centrom za socijalni rad, MUP-om i drugim ustanovama.

Škola prati, uključuje se u dešavanja u lokalnoj samoupravi, i zajedno sa njenim predstavnicima planira sadržaj i način saradnje, naročito o pitanjima od kojih zavisi razvoj škole.

16. PROGRAM SARADNJE SA PORODICOM

Saradnja škole i porodice deo je šireg područja rada škole, označenog kao saradnja škole sa sredinom. Škola podstiče i neguje partnerski odnos sa roditeljima, odnosno starateljima učenika, zasnovan na principima međusobnog razumevanja, poštovanja i poverenja. Nosioci aktivnosti saradnje sa roditeljima su svi učesnici u vaspitno-obrazovnom procesu. Posebno je značajno mesto i uloga odeljenjskog starešine i stručnog saradnika škole - školskog pedagoga. Sadržaji saradnje proističu iz potrebe škole, porodice, razvojnih karakteristika mladih na ovom uzrastu i individualnih potreba pojedinaca. Saradnja škole i porodice mora se zasnivati na planu saradnje sa roditeljima koji je sastavni deo Godišnjeg plana rada. Sa planom i programom saradnje roditelji se upoznaju na početku školske godine. Rad mora biti zasnovan na poštovanju ličnosti roditelja uz uvažavanje znanja i iskustva roditelja sa njihovom decom. Saradnja sa roditeljima se ostvaruje neposredno, kroz individualne i grupne razgovore, roditeljske sastanke i posredno, kroz

Savet roditelja. Sa roditeljima saraduju svi zaposleni koji su uključeni u odbarovno – vaspitni rad (odeljenske starešine, nastavnici, školski psiholog, sekretar i direktor)

Neposredna saradnja može biti individualna i grupna. Individualno saraduju sa roditeljima: odeljenski starešina, stručni saradnici, nastavnici, direktor škole i drugi učesnici u vaspitno-obrazovnom procesu o pitanjima značajnim za pojedine učenike, roditelje, nastavnike i odeljenjskog starešinu. Grupna saradnja odvija se u okviru: roditeljskih sastanaka, tribine za roditelje, saveta roditelja, škole, sastanaka roditelja učenika o specifičnim problemima na nivou savetodavnog rada. Roditelja informiše odeljenski starešina.

Posredna saradnja škole i roditelja odvija se preko delegata roditelja u organu upravljanja škole, savetu roditelja, kao i u okviru svih drugih oblika saradnje škole sa sredinom.

Savet roditelja:

- predlaže predstavnike roditelja učenika u Školski odbor
- predlaže svog predstavnika u Stručni aktiv za razvojno planiranje i u druge timove škole;
- predlaže mere za osiguranje kvaliteta i unapređivanje obrazovno – vaspitnog rada;
- učestvuje u samovrednovanju kvaliteta rada škole svake godine po pojedinim oblastima, a svake četvrte ili pete godine u celini;
- razmatra predlog programa obrazovanja i vaspitanja, razvojnog plana, godišnjeg plana rada, izveštaje o njihovom ostvarivanju, vrednovanju i samovrednovanju;
- učestvuje u postupku predlaganja izbornih predmeta i u postupku izbora udžbenika;
- razmatra namenu korišćenja sredstava ostvarenih radom učeničke zadruge, kao i sredstava od proširene delatnosti, od donacija i sredstava učenika;
- razmatra uslove za rad učenika, uslove za rad škole, uslove za odrastanje i učenje;
- učestvuje u postupku propisivanja mera zaštite i bezbednosti učenika za vreme boravka u školi i svih aktivnosti koje organizuje škola;
- daje saglasnost na program i organizovanje ekskurzija i drugih vannastavnih aktivnosti, i razmatra izveštaj o njihovom ostvarivanju;
- razmatra i druga pitanja utvrđena Zakonom i Statutom.

17. PRAĆENJE I VREDNOVANJE REALIZACIJE ŠKOLSKOG PROGRAMA I VASPITNO-OBRAZOVNOG RADA

Praćenje realizacije programa vršiće se u njegovim osnovnim delovima: obavezni, izborni i fakultativni deo.

Praćenje ostvarivanja školskog programa vršiće se:

- Vrednovanjem planiranja i pripremanja nastavnika (planovi rada, pisane pripreme),
- Pregledom školske dokumentacije i evidencije,
- Neposrednim uvidom u nastavni proces (poseta časovima),
- Praćenjem napredovanja učenika (ocenjivanje, analiza školskog uspeha).

Realizacija fakultativnog dela školskog programa prvenstveno je usmerena na podsticanje motivacije i zadovoljenje potreba i interesovanja učenika i njihovih roditelja, te će se prilikom praćenja ostvarivanja ovog dela školskog programa, osim kvaliteta samih aktivnosti, vrednovati i zadovoljstvo učenika i roditelja.

4.1) Praćenje napredovanja i ocenjivanja postignuća učenika od I do VIII razreda

U prvom razredu osnovnog obrazovanja i vaspitanja ocenjivanje učenika je opisno, što znači da ocena neće biti izražene numerički već će biti u obliku komentara, napomena i sugestija vezanih za postignuća učenika u radu i njihovom napredovanju. Ocena će u sebi sadržati i preporuke za dalji napredak, što predstavlja veoma važnu smernicu za razvoj učenika.

U II, III, IV, V, VI, VII i VIII razredu ocenjivanje je numeričko i zaključna ocena je brojčana. Opisno ocenjivanje se jedino zadržava u okviru izbornog predmeta građansko vaspitanje i verska nastava.

4.1.1.) Način ostvarivanja obrazovnih standarda

Svesni značaja i suštine da obrazovni standardi:

a) Pomažu nastavnicima da jasnije sagledaju obrazovne ciljeve i zadatke, da nalaze nastavne oblike, metode i sredstva koji u najvećoj mogućoj meri doprinose njihovom ostvarivanju

b) Da omogućuju učenicima bolji uvid u to šta se od njih očekuje, šta treba da uče i nauče i kako će se njihovo učenje proveravati

c) Da unapređuju saradnju i komunikaciju između škole i roditelja, jer roditelji sada tačno znaju šta da očekuju od škole u pogledu obrazovanja dece i imaju još veće mogućnosti da aktivno pomognu i učestvuju u radu škole

Određili smo načine ostvarivanja u našoj školi:

Na stručnim večima su nastavnici i stručni saradnici analizirali publikacije koje se bave obrazovnim standardima i razmenili su znanja o standardima stečena na obukama.

Za nastavne predmete koji imaju sačinjene standarde, nastavnici su izdvojili one čijem će ostvarivanju posvetiti posebnu pažnju u određenom razredu;

Za nastavne predmete koji nemaju standarde nastavnici planiraju da učenici steknu određena znanja, veštine i umenja u skladu sa obrazovnim ciljevima i zadacima;

Nastavnici su obrazovne standarde uneli u svoje godišnje planove rada tako, da su kod nastavnih tema naveli tekstualno određene obrazovne standarde ili naveli šifre istih;

Nastavnici će detaljno razrađivati obrazovne standarde u svojim mesečnim planovima rada tako što će navoditi kod nastavnih jedinica tekstualno određeni obrazovni standard ili šifru istog.

U odnosu na strukturu odeljenja nastavnici će u mesečnim planovima planirati i beležiti prigodne standarde.

Standardi će pomoći nastavnicima prilikom vrednovanja učeničkih znanja tokom godine. Nastavnici predmetne nastave će sačiniti testove u kojima će uključiti standarde iz sva tri nivoa i na taj način će zaključiti koje je standarde učenik savladao

4.2) Praćenje ostvarivanja školskog programa

Da bi postigli odgovarajuće efekte u obrazovnom procesu veoma je važno pratiti ostvarenja školskog programa. Praćenje ostvarivanja školskog programa može poslužiti kao vid samoevolucije i sprovodiće se po principima samovrednovanja sa ciljem uviđanja propusta u obrazovnom procesu i predlaganjem aktivnosti za njihovo prevazilaženje kao i potenciranje pozitivnih iskustava a sve u cilju postizanja odgovarajućeg kvaliteta nastave.

Praćenje ostvarivanja školskog programa će se vršiti kontinuirano i na osnovu elemenata, koji će operativno razrađivati planiranje.

1. Sadržaj praćenja ostvarivanja školskog programa:

- postignuća učenika,
- ostvarenost postavljenih ciljeva,
- usklađenost postignutih ciljeva sa sadržajima i nastavnim metodama,
- aktivnosti nastavnika i učenika,
- uzrasne i razvojne karakteristike učenika,
- vremenska dinamika,
- faktori koji otežavaju i koji olakšavaju realizaciju planiranog.

2. Načini praćenja ostvarivanja školskog programa

- različite metode i tehnike ocenjivanja,
- diferenciranje različitih nivoa postignuća učenika,
- samoevaluacija nastavnika,
- procena i samoprocena aktivnosti učenika,
- merenje postignuća učenika,
- merenje zadovoljstva učenika i nastavnika u radu.

3. Instrumenti za praćenje

- testovi,
- ankete,
- skale procene,
- protokol za snimanje nastavnih časova,
- izveštaji,
- radovi učenika,
- pripreme nastavnika.

4. Vremenska dinamika

- kontinuirano u toku školske godine, klasifikacioni periodi (odeljensko i nastavničko veće), mesečni sastanci stručnih aktiva.

18. UNAPREĐENJE ŠKOLSKOG PROGRAMA

Školski program je osnovni dokument na osnovu kojeg se organizuje obrazovno-vaspitni rad u školi. On omogućava da se profesionalno i stručno realizuju svi programom predviđeni ciljevi i zadaci. On takođe ostavlja mogućnost za samostalno, fleksibilno i kreativno ispoljavanje svakog nastavnika, prilagođavajući zahteve programa konkretnom učeniku. Na taj način se omogućuje njegovo unapređivanje i osavremenjavanje.

Unapređivanje će se realizovati:

- međusobnom saradnjom i razmenom iskustva,
- primerima dobre prakse,
- stručnim usavršavanjem,
- saradnjom sa roditeljima,
- poboljšanjem uslova rada,
- nabavkom savremenih nastavnih sredstava,
- korišćenjem novih metoda rada.

19. SLOBODNE NASTAVNE AKTIVNOSTI

Na osnovu Pravilnika o dopuni Pravilnika o programu nastave i učenja za peti, šesti, sedmi i osmi razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja izašlog u Službenom glasniku RS – Prosvetni glasnik, br. 17/2021 od 05.11.2021. godine došlo je do izmene u ponudi škole u skladu sa svojim organizacionim i prostornim mogućnostima u izboru obaveznih slobodnih nastavnih aktivnosti

Slobodne nastavne aktivnosti (u daljem tekstu SNA), su deo plana nastave i učenja koji škola planira Školskim programom i Godišnjim planom rada. Učenici u svakom razredu, od petog do osmog, biraju jedan od tri programa SNA koji škola nudi što znači da će svaki učenik tokom drugog ciklusa osnovnog obrazovanja i vaspitanja pohađati četiri različita programa. Učenici i njihovi roditelji se pre izbora upoznaju sa ponuđenim programima na času odeljenskog starešine, na roditeljskom sastanku, putem sajta škole, lifleta i dr. Odabrani programi SNA su za učenika obavezni a uspeh se izražava opisnom ocenom i ne utiče na opšti uspeh.

Iako se za neke SNA može napraviti prirodna veza sa odgovarajućim obaveznim predmetima ne treba ih posmatrati kao neku vrstu njihovog proširivanja ili produblivanja. U njihovom ostvarivanju nastavnik se oslanja na učenička i školska i vanškolska znanja i iskustva. Programi SNA nisu namenjeni samo nekoj grupi učenika kao što su npr. učenici koji se spremaju za takmičenje ili im je potrebna dodatna podrška u učenju. Svrha SNA je da doprinesu ostvarivanju opštih ishoda obrazovanja i vaspitanja, razvijanju ključnih i opštih međupredmetnih kompetencija potrebnim za snalaženje u svakodnevnom životu. Osim toga, podrška su profesionalnom razvoju učenika koji na kraju osnovne škole donose važnu odluku o nastavku školovanja u kontekstu novog koncepta srednje škole u kojoj se polažu opšta i stručna matura. I na kraju, mada ne manje važno, SNA doprinose boljem upoznavanju učenika i njihovoj saradnji, jer se ostvaruju u grupama sastavljenim od učenika iz različitih odeljenja.

Programi SNA sadrže cilj, kompetencije, ishode, teme, ključne pojmove sadržaja, uputstvo za didaktičko-metodičko ostvarivanje i ocenjivanje učenika. Programi SNA koje je pripremio Zavod dati su u dve grupe. Prvu čine programi namenjeni učenicima 5. i 6. razreda, a drugu 7. i 8.

NAČIN OSTVARIVANJA PROGRAMA I ULOGA NASTAVNIKA

Programi SNA su tako koncipirani da favorizuju aktivnost učenika, povezivanje njihovog školskog i vanškolskog iskustva, učenje putem rešavanja problema, saradnju i timski rad, kao i upotrebu savremenih tehnologija u obrazovne svrhe.

Programi SNA realizuju se kombinovanjem različitih tehnika rada sa učenicima, kao što su: prezentacije, demonstracije, studije slučaja, simulacije, igranje uloga, debate, rad u malim grupama, rad na projektima, gledanje i analiza video priloga, kreativne radionice, rad u grupi na platformama za učenje, povezivanje sa vršnjacima iz drugih škola ili država, gostovanja stručnjaka, učenje u drugim ustanovama, posete raznim dešavanjima, uključivanje u akcije... Potencira se samostalnost učenika u aktivnom načinu učenja, a uloga nastavnika je prevashodno u tome da uvedu učenike u temu, predstave im ključne pojmove sadržaja i podstaknu ih na aktivnost koju zatim usmeravaju, prate i vrednuju. Ukoliko je potrebno može se koristiti modifikovano kratko predavanje koje drži nastavnik ili učenik.

Koncept SNA ne bazira se na korišćenju udžbenika koji su posebno za njih pripremljeni. Naprotiv, učenici se podstiču da koriste što različitije izvore informacija i da prema njima imaju kritički odnos. Cilj je jačati učenike da se oslanjaju na sopstvene snage, da razvijaju kompetencije za rad sa podacima. Iako se očekuje da će se učenici u velikoj meri oslanjati na internet kao brz i lako dostupan izvor informacija, treba ih ohrabrivati da koriste i druge izvore kao što su knjige, stare fotografije, intervju i dr.

PRAĆENJE, VREDNOVANJE I OCENJIVANJE

U skladu sa članom 61. Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju i Pravilnikom o ocenjivanju učenika u osnovnom obrazovanju i vaspitanju (član 7), SNA se opisno ocenjuju (ističe se, dobar i zadovoljava), a ocena ne ulazi u opšti uspeh učenika. To podrazumeva da nastavnik kontinuirano prati aktivnosti učenika i njihov napredak u dostizanju ishoda i razvoju kompetencija.

Imajući u vidu koncept programa SNA, ishode i kompetencije koje treba ostvariti, odnosno razviti, proces praćenja i vrednovanja učeničkih postignuća ostvaruje se na različite načine. Učenici treba unapred da budu upoznati šta će se i na koji način pratiti i vrednovati.

Tokom školske godine nastavnik pratiti i vrednuje i druge pokazatelje napretka kao što su npr. način na koji učenik učestvuje u aktivnostima, kako prikuplja podatke, kako brani svoje stavove. Posebno pouzdani pokazatelji su kvalitet postavljenih pitanja, sposobnost da se nađe veza među pojavama, navede primer, promeni mišljenje u kontaktu sa argumentima, razlikuju činjenice od interpretacije, izvede zaključak, prihvati drugačije mišljenje, primeni naučeno, predvide posledice, daju kreativna rešenja. Takođe, nastavnik prati i vrednuje kako učenici međusobno saraduju, kako rešavaju sukobe mišljenja, kako jedni drugima pomažu, da li ispoljavaju

inicijativu, kako prevazilaze teškoće, da li pokazuju kritičko mišljenje ili kriticizam, koliko su kreativni.

Prema kadrovskoj i organizacionoj mogućnosti škole a prema odabiru učenika ove školske godine imaćemo dve SNA:

VEŽBANJEM DO ZDRAVLJA – peti i šesti razred

Cilj učenja slobodne nastavne aktivnosti Vežbanjem do zdravlja je da učenik ovlada znanjima, razvije veštine i formira stavove i vrednosti od značaja za odgovoran odnos prema sopstvenom zdravlju, fizičkom vežbanju i zdravim životnim navikama.

DOMAĆINSTVO – sedmi razred

Cilj učenja slobodne nastavne aktivnosti Domaćinstvo je da učenici integrišu i funkcionalizuju znanja stečena u okviru različitih predmeta u kontekstu svakodnevnog života, da unaprede veštine i formiraju navike u vezi sa važnim aktivnostima u svakodnevnom životu u oblasti stanovanja, odevanja, ishrane i upotrebe različitih materijala.

VRLINE I VRENOSTI – peti razred

Cilj programa je osnaživanje ličnog razvoja učenika i podsticanje razvoja vrednosti i vrlina kao glavnih oslonaca i vodiča u životu za dobrobit pojedinca i društva, kao i razvoj socijalnih veština značajnih za prosperitet, fizičko i mentalno zdravlje i život u atmosferi uzajamnog uvažavanja i brige jednih za druge.

Ondrej Urban

VD Direktora

MP

Jaroslav Halabrin

Predsednik školskog odbora